ЯНГИЙЎЛЛИК ЭЛЛИК ЦЕНТНЕРЧИЛАР ТАШАББУСИГА ҚЎШИЛАЙЛИК

БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

19-ЙИЛ ЧИҚИШИ

№ 111 (4570).

7 ИЮНЬ ЧОРШАНБА 1972 ЙИЛ

Баҳоси 2 тийин.

Ўтган шанба куни Янгийўл районидаги «Ленинизм» колхозининг Машраб Тўйчиев бошлиқ бригада дала шийпони гавжум бўлди. Бу ерда райондаги хўжаликларнинг раҳбарлари, бригада ва звено бошлиқлари, участка мудирлари, мутахассислар йиғилишган эди. Улар районда ғўза парваришининг бориши қандай эканлигини муҳокама қилдилар.

Кенгаш ўтказилган бригада аъзоларининг иш тажрибаси ҳаммага маъқул бўлди ва улар ўз далаларида культивация, чопиқ, суғориш, ўғитлаш ишларини шу илғор бригададагидек қилиб ташкил этишга қарор қилдилар.

Кенгашда донгдор пахтакор Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, Киров номли колхоз бригада бошлиғи **Турсуной Охунова**, «Ленинизм» колхозининг бригада бошлиғи **Машраб Тўйчиев**, «Коммунизм» колхозининг бригада бошлиғи **Мадамин Мараимов** ва «Интернационал колхозининг бригада бошлиғи **Кирмон Алисултонов** ўртоқлар бошчилик қилаётган бригада аъзолари **СССРнинг 50 йиллик тўйи шарафига социалистик мусобақани кучайтириб ўз зиммаларига ҳар гектар ердан 50 центнердан пахта олишга қарор қилганликлари маълум қилинди.**

Кенгашда область ижроия комитетининг раиси ўртоқ **С. Асомов** нутқ сўзлади.

Янгийўллик 50 центнерчилар ҳаракатини кенг ёйиш, ҳар бир районда уларнинг издошлари бўлишига эришиш, областимизда 400 минг тонна пахта етиштириш юзасидан олинган улуғвор вазифани бажаришда ҳал қилувчи роль ўйнайди.

Барча район, колхоз ва совхозларда янгийўллик 50 центнерчилар издошлари бўлсин. Она-Ватанга кўпроқ пахта бериш, тўққизинчи беш йиллик иккинчи йили топшириқларини шараф билан бажариш ҳар биримизнинг жонажон ишимиздир.

Сўз—эллик центнерчиларга

ЮБИЛЕЙГА— СОВҒАМИЗ

Т. ОХУНОВА, райондаги Киров номли колхоз бригада бошлиғи, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони

Бу йил юртимизда катта тўй бўлади. Биз СССРнинг шонли 50 йиллигини тантаналар билан байрам қиламиз.

Ҳамма халқларда бўлгани сингари, ўзбекларда ҳам тўйга тўёна билан бориш одат. Деҳқоннинг тўёнаси давлатга берадиган пахтаси, пилла ва чорва маҳсулоти билан ўлчанади.

Мен пахтачиликда бир неча йилдан бери ишлайман. Деҳқон меҳнатининг қандайлиги кўз ўнгимда. Ўн-ўнбеш йил илгари биз қаттиқ меҳнат қилиб, ердан унум ундирардик. Ҳозирги пайтда ишларимиз анча енгиллашиб қолган. Бемалол айтиш мумкинки, дала ишларининг асосий қисмини техника бажармоқда. Техникани қандай бошқариш албатта биз механизаторлар, деҳқонлар қўлида. Деҳқонлар ҳам анча ўзгарган. Қишлоқда тракторнинг икир-чикирига тушунмайдиган одам йўқ, деса бўлади. Улар трактор ҳайдашни тўла билмаса ҳам тракторчининг қандай ишлаётганлигини бемалол айтиб бера оладилар.

Колхозимиз ҳақида икки оғиз гапирадиган бўлсам, хўжалигимиз ҳам юксалиб бормоқда. Бултур гектаридан 33 центнердан пахта топширди. Бу йилги мўлжал 35 центнердан.

Яқинда бўлиб ўтган колхозчиларнинг йиғилишида ҳамма бригада, звено ўз ишини чамалаб, зиммага янги мажбурият олди. Биров 35 деди, биров 38. Шунда мен ҳам сўзга чиқдим. Бригадамиз аъзолари илгариги мажбуриятларини ўзгартириб, юбилей йилида гектаридан 40 центнердан эмас, 50 центнердан «оқ олтин» етказиб берамиз деб айтган эдилар.

Баҳор кечиккан ва об-ҳаво ҳар-хил бўлиб турган бу йилги шароитда қандай қилиб шу миқдор ҳосилни етиштириш ва Она-Ватан хирмонига етказиб бериш зарур эканлигини биз олдин бригада аъзолари билан келишиб олган эдик.

Чигит текис униб, қаторларда ғўза ниҳоллари кўринишибиланоқ культивация ишлари бошланиб кетди. Ягана вақтида ўтказилди. Бегона ўтнинг бўлишига йўл қўйилмади. Биринчи озиқлантириш барвақт бўлди. Ғўза илдизларига яқин қилиб солинган минерал ва маҳаллий ўғит аралашмаси тупроққа тез сингиб, ғўзаларнинг ривожи кун сайин яхши бўлаяпди. Суғориш вақтида ўтказилди. Биз бободеҳқонлар қилиб келганидек, суғориш вақтида қаторларда сувдан олдин намнинг юришига алоҳида эътибор берамиз.

Гектаридан 50 центнердан пахта олиш албатта осон эмас, уни муваффақиятли бажариш учун куч-ғайратимизни, кўп йиллик тажрибамизни сарфлаймиз, шонли юбилейни меҳнат совғалари билан кутиб оламиз.

МЕХАНИЗАЦИЯ— ҚУДРАТЛИ КУЧ

М. ТЎЙЧИЕВ, райондаги «Ленинизм» колхозининг бригада бошлиғи

Бригадамизда 105 гектар ер бор. План бўйича гектаридан 27 центнердан пахта беришимиз керак. Планни тўлдириш ёки ундан сал ошириб ҳосил топшириш ҳар бир кишининг ҳам қўлидан келади. Лекин планга қўшимча равишда 142 тонна пахта сотиш, мен ўйлайман, албатта осонгина қўлга киритилмайди. Биз бу мажбуриятни — яъни гектаридан 50 центнердан ҳосил етиштириш тўғрисида бир қарорга келишдан олдин бригадамиз механизаторлари, сувчилари ва барча аъзолари билан кенгашиб олдик. Ҳар ким ҳар хил фикрни айтди. Лекин кўпчилик албатта 50 центнердан ҳосил олишимиз мумкин деган қарорга келди.

Ҳаво иссиқлиги кўнгилдагидек бўлмаётган кунларда биз ғўзага иссиқликни кўпроқ етказиб бериш учун қатор ораларини чуқур ва мўлжалдагидан анча кенг юмшатиш чораларини кўрдик. Культиваторларга ана шу ишларни яхши бажарадиган янги иш органлари ўрнатилди. Шунинг учун ҳам қаторлар сертупроқ бўлиб ёш ғўзаларнинг бағри майин ва илиқ тупроқ билан ўраб кетилмоқда. Бу ишда механизаторлардан Ўлжабой Исроилов, Набижон Мирзакаримов ўртоқлар айниқса ғайрат кўрсатишмоқда.

Сувчилар ўртасида кўчма вимпель ташкил этилган. Бу ҳар беш кунда нормада белгиланган майдонни қондириб суғорган ва пайкалларнинг сув қўйилган қисмига намни яхши сингдираолган илғор сувчиларга берилади. Рафиқ Қўчқоров, Тўхтасин Абдураҳмонов, Умаржон Нурматов каби миришкор сувчилар ана шу мукофотни олиш йўлида кечаю-кундуз ғайрат кўрсатмоқдалар.

Ғўза парваришида асосий куч механизация елкасига тушади. Агар механизатор ўз ишини юқори сифатли бажарса, ундан кейин ишлайдиган колхозчиларга анча енгил бўлади. Қатор оралари кенглиги ва чуқурлиги жиҳатидан яхши юмшатилаётгани учун ғўза чопиғида ишлаётган колхозчиларнинг иши бирмунча енгил кўчмоқда. Шунга қарамай, Шоҳида Қўчқорова, Тошхон Жўраева, Муниcхон Қўзиева каби меҳнатсевар колхозчилар қатор ораларини яхши юмшатиб, ғўзанинг ривожига-ривож қўшмоқдалар.

Хилма-хил минерал ўғитлар билан тўйдириб озиқлантирилаётган, вақтида суғорилаётган, культивацияси юқори сифатли бўлаётган далаларда ғўзанинг ривожи кўнгилдагидек. Биз бундан кейин ҳам дала ишларини сифатли ўтказамиз. Бирор туп ғўзани ҳам ҳашоратга олдирмаймиз. СССРнинг 50 йиллик тўйи шарафига гектаридан 50 центнердан пахта топширамиз деб ваъда қилган эканмиз, ўз сўзимизнинг устидан чиқиб, улуғ байрамга муносиб совға билан борамиз.

ТАДБИРКОР БЎЛАЙЛИК

М. МАРАИМОВ, райондаги «Коммунизм» колхозининг бригада бошлиғи

Деҳқон йилнинг қолипи йўқ. У ҳар йили ҳар хил келади. Бир йил баҳор инжиқлик қилса, бошқа йили ёзда иссиқлик кўнгилдагидек бўлмайди. Учинчи йили эса куз эрта тушиб ёғинарчилик барвақт бошланади. Агар деҳқон йилнинг шу зайлда келиши, об-ҳавонинг инжиқлигини пеш қиладиган бўлса, у ҳисобидан адашиб қолади. Ҳар бир нарсага курашиб, меҳнат қилиб, эришилгани сингари пахтадан мўл ҳосил олиш учун хам тер тукиб ишлаш зарур. Яъни деҳқон тадбиркор бўлиши керак.

Бригадамиз аъзолари бу йил 92 гектар ернинг ҳар гектаридан пландаги 30 центнер ўрнига 50 центнердан ошириб пахта оламиз ва бу билан СССРнинг тўйига ўз совғамизни тайёрлаймиз деган мақсадда шу кунларда астойдил меҳнат қилмоқдалар. Зокир Файзиев, Ҳасан Умаров, Азиз Мараимов каби миришкор сувчилар, моҳирлик билан сув тараётган карталарда, Минаввар Маҳкамова, Раҳбар Акбарова, Маърифат Иброҳимова каби ишчан колхозчилар сифатли чопиқ қилаётган далаларда ғўзанинг ривожи кун сайин яхшиланиб бормоқда, баргига-барг қўшилмоқда.

Мен ўзим ва коммунист Тошпўлат Азимжонов икковимиз культивация вақтида қатор ораларининг кенг ва чуқур юмшатилишига алоҳида эътибор бермоқдамиз.

Культивациянинг чуқур ўтказилаётганлиги тупроқ алмашинишини яхшилаб, ғўзалар атрофига кўпроқ иссиқ тупроқ тўпланишида катта роль ўйнамоқда.

Биз ҳар йили ҳам ғўзани озиқлантиришни июнь ойи давомида ўтказамиз. Ғўзанинг ёш вақтида, айни ўсиш ва ривожланиш даврида тўйдириб боқилиши унинг мўл ҳосилли бўлишида катта роль ўйнайди. Эрта ҳосилга киради ва ҳосил шохлари кўпаяди. Кўсакларни пастки бўғинлардан олади. Ҳар йили ҳам биз далаларда бегона ўтни йўқотишга, ўғитни фақат ғўзалар илдизига сингишига эришамиз.

Биз бу йил 50 гектар ерга чигитни кенг қаторлаб —90 сантиметрли қилиб экдик. Қолган ерларимизга 60 сантиметрли қилиб чигит экилди. Маълумки, Тошкент навли пахта ғўзаси шохлаб ўсади. Биз ўйлаймиз, кенг қаторлаб чигит экилган далаларда ҳосил мўлжалдагидан юқори бўлади.

Биз бу йил 70 тонна юқори сифатли уруғлик пахта топширамиз. Ҳосилимизнинг 70 процентини машинада териб оламиз. Шундай қилиб гектаридан 50 центнердан пахта олиб СССРнинг 50 йиллик юбилейини муносиб нишонлаймиз.

КАТТА ХИРМОН УЯМИЗ

К. АЛИСУЛТОНОВ, райондаги «Интернационал» колхозининг бригада бошлиғи

Ерларимиз дарё яқинида бўлганлиги важидан заҳ сув яқин туради ва тупроғи сершағал. Ана шундай далаларни унумдор қилиш мен ўйлайман, аввало деҳқон қўлида. Агар у ўз ерини яхши боқолмаса, шароитига яхши тушунмаса, қилган меҳнати ҳа деганда юзага чиқавермайди.

Деҳқончиликда ишни ўз вақтида, маромида бажариш айниқса катта роль ўйнайди. Сувдан кейин ғўза ўтказиб чопиқ қилинса, иш натижаси кўнгилдагидек бўлмайди. Ёки тупроғи оқариб кетган қаторлар кечикиб культивацияланса, кесак кўчиб, ғўзанинг илдизи шикастланади. Ўғит солинса-ю, бегона ўт вақтида олиб ташланмаса, унинг кучи ўт илдизига сингиб ғўзанинг ривожи кечикади.

Шунинг учун ҳам мен ернинг унуми деҳқон қўлида, унинг моҳирлик билан, ишнинг кўзини билиб қилишида демоқчиман. Биз деҳқончиликнинг ана шу қоидаларига тўла амал қилиб, структураси анча мураккаб бўлган ерлардан мўл ҳосил етиштириб келмоқдамиз.

1972 йил тарихий йил. СССРнинг 50 йиллиги байрам қилинади. Шундай улуғ йилда биз ҳам муносиб совға тайёрлаш, байрамни қувонч билан кутиб олиш мақсадида ўз зиммамизга янги мажбурият қабул қилдик. Аввал 40 центнердан ҳосил бермоқчи эдик. Эрта кўкламдан бери қилинган фидокорона меҳнатнинг дастлабки натижаси кўриниб, ҳосилнинг бундан ҳам юқори бўлишига ишонч туғилди. Шунинг учун бригадамиз аъзолари юбилей йилида гектаридан 50 центнердан пахта берамиз, деб қатъий қарор қилдилар. Ана шу қарорга ҳаммамиз имзо чекдик. Сувчилардан Салмон Майилов, Аладин Аслонов, Салимжон Давришев, Ясин Мустафоев, колхозчилардан Б. Азизов Г. Алисултонова, Ғ. Муродов Г. Азизова, Р. Тоғалиева ўртоқлар юксак мажбуриятни муваффақият билан бажариш йўлида тер тўкиб фидокорона меҳнат қилмоқдалар.

Ғўзаларнинг ҳозирги ривожи чакки эмас. Катта майдонларда ғўза текис шонага кирди. Биз дала ишлари суръатини янада кучайтириб, ғўза парвариши сифатини яхшилаб, ҳар туп ғўзанинг мажбуриятимиз миқдорида ҳосил тўплаши учун курашамиз.

Ҳар йили ҳам биз пахтанинг асосий қисмини машиналар ёрдами билан териб оламиз. Бу йил машина теримига алоҳида эътибор берамиз. Бригада аъзолари ҳосилни қўл кучи ишлатмай, фақат машиналар билан териб топширишга сўз бердилар.

Шу вақтга қадар гектаридан 50 центнердан ҳосил олмаган бўлсак ҳам, лекин ана шундай ҳосил олишга кучимиз етади. Биз сўзимизнинг устидан албатта чиқамиз.

ИОСИП БРОЗ ТИТОГА ЛЕНИН ОРДЕНИ ТОПШИРИЛДИ

5 июнда Катта Кремль Саройининг Екатерина залида СССР Олий Совети Президиумининг раиси Н. В. Подгорний Югославия Социалистик Федератив Республикасининг президенти, Югославия Коммунистлар Союзининг раиси Иосип Броз Титога Ленин ордени топширди.

Залда Л. И. Брежнев, Г. И. Воронов, В. В. Гришин, А. П. Кириленко, А. Н. Косигин, А. Я. Пельше, Д. С. Полянский, М. А. Суслов, А. Н. Шелепин, П. Е. Шелест, Ю. В. Андропов, П. Н. Демичев, Б. Н. Пономарев, М. С. Соломенцев, Д. Ф. Устинов, И. В. Капитонов, К. Ф. Катушев ўртоқлар, бошқа расмий кишилар ҳозир бўлдилар.

Орден топшириш маросимида ўртоқ Н. В. Подгорний нутқ сўзлади.

Биз, деди Н. В. Подгорний, Югославия Социалистик Федератив Республикасининг президенти, Югославия Коммунистлар Союзининг раиси ўртоқ Иосип Броз Титога Ленин орденини тантанали вазиятда топшириш маросимига тўпландик. СССР Олий Совети Президиуми ўртоқ Иосип Броз Титонинг фашизмга қарши биргаликда олиб борилган курашдаги хизматларини, Совет Иттифоқи ва Югославия халқлари ўртасида қардошларча дўстлик ва ҳар томонлама муносабатларни ривожлантириш ҳамда мустаҳкамлашга қўшган катта ҳиссасини, тинчлик ва халқаро ҳамкорликни ривожлантириш учун курашдаги актив иштирокини тақдирлаб, туғилган кунига саксон йил тўлганлиги туфайли уни Ленин ордени билан мукофотлади.

Ўртоқ Тито, совет кишилари сизни халқаро коммунистик ва ишчилар ҳаракатининг таниқли арбоби деб, Совет Иттифоқига дўст бўлган социалистик Югославия меҳнаткашларининг атоқли раҳбари деб биладилар. Сиз Улуғ Октябрь социалистик революциясида иштирок қилганлигингиз хотирамиздан кўтарилгани йўқ. Октябрь революцияси бутун дунё халқларининг социал ва миллий озодлик йўлидаги курашини жадал ривожлантирган қудратли восита бўлди.

Сиз профессионал революционер йўлидан бориб, ҳаётнинг оғир синовидан ўтдингиз. Югославия коммунистларининг ўз мамлакати халқининг порлоқ истиқболи йўлидаги курашида уларнинг ҳамма томонидан танилган раҳбари бўлиб қолдингиз. Коминтерннинг тарихий еттинчи конгрессида қатнашган «Ўртоқ Вальтер»нинг актив интернационалистик фаолияти ҳаммага маълум. Бу конгрессда фашизмга ва урушга қарши ишчиларнинг бирлик фронти ва кенг халқ фронтини вужудга келтириш вазифаси қўйилган эди.

(Давоми 2-бетда).

САМИМИЙ, ДЎСТОНА ВАЗИЯТДА

КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР ҳукумати Югославия Социалистик Федератив Республикасининг президенти, Югославия Коммунистлар Союзининг раиси Иосип Броз Тито ва унинг рафиқаси шарафига 5 июнда Катта Кремль саройининг Грановит палатасида зиёфат бердилар.

Зиёфатда ЮСФР президенти билан бирга ҳамроҳ бўлиб келган Югославия партия ва давлат арбоблари ҳам бўлдилар.

Зиёфатда совет томонидан Л. И. Брежнев, Г. И. Воронов, В. В. Гришин, А. П. Кириленко, А. Н. Косигин, А. Я. Пельше, Н. В. Подгорний, Д. С. Полянский, М. А. Суслов, А. Н. Шелепин, П. Е. Шелест, Ю. В. Андропов, П. Н. Демичев, Б. Н. Пономарев, М. С. Соломенцев, Д. Ф. Устинов, И. В. Капитонов, К. Ф. Катушев ўртоқлар, СССР Олий Совети Президиуми раисининг ўринбосари С. Б. Ниёзбеков, СССР Министрлар Совети раисининг ўринбосарлари Н. К. Байбаков, В. А. Кириллин, М. А. Лесечко, В. Н. Новиков, СССР Олий Совети Миллатлар Советининг раиси Ё. С. Насриддинова, СССР Олий Совети Президиумининг секретари М. П. Георгадзе, СССР министрлари, давлат комитетларининг раислари ва бошқа расмий кишилар ҳозир бўлдилар.

Зиёфат чоғида Л. И. Брежнев ва Иосип Броз Тито ўртоқлар нутқ сўзладилар.

ЎРТОҚ Л. И. БРЕЖНЕВ НУТҚИ

Қадрли ўртоқ Тито!

Ҳурматли ўртоқ Йованка Броз

Қадрли ўртоқлар!

Ҳозиргина Николай Викторович Подгорний азиз меҳмонимизга Совет Иттифоқининг олий мукофотини — Ленин орденини топширди. Ўртоқ Тито. КПСС Марказий Комитети Сиёсий Бюросининг ҳамма аъзолари ва аъзоликка кандидатлари ҳамда Марказий Комитет секретарлари номидан, бу ерда ҳозир бўлган ҳамма кишилар номидан сизни яна бир марта самимий табриклаб, қардош югослав халқининг бахт-саодати йўлида. Совет—Югославия муносабатларини янада ривожлантириш ва мустаҳкамлаш манфаатлари йўлида сизга сиҳат-саломатлик, узоқ умр ва актив, самарали фаолият тилаш менга зўр ҳузур бахш этади. **(Қарсаклар).** Ўртоқ Тито, бизнинг мамлакатимизга дўстона муносабатингизни ва Совет Иттифоқи билан Югославия ўртасидаги дўстликни мустаҳкамлаш соҳасидаги фаолиятингизни биз юксак қадрлаймиз.

Бизнинг ҳар бир учрашувимиз, ўртоқ Тито, қардош партияларимиз ўртасидаги, халқларимиз ўртасидаги алоқалар тобора яқин ва хилма-хил бўлиб боришига кўмаклашмоқдаки, биз унга неча марталаб ишонч ҳосил қилганмиз.

Ўтган йил сентябрида Белградда ўтказилган дўстона суҳбатлар ғоят самарали бўлди. Белград учрашувини тўла асос билан Совет-Югославия муносабатларини ривожлантиришнинг муҳим босқичи деб аташ мумкин.

Совет — Югославия ҳамкорлигининг биз Белградда қабул қилган қўшма баёнотда таърифланган принципларининг кучи ва ҳаётийлиги кундалик практикада исботланмоқда. Шу принциплар асосида катта ва фойдали иш тобора қизғин олиб борилаётганлигини, мамлакатларимиз ўртасида катта, айтишим мумкинки, яхшилик томон сифат ўзгариши содир бўлаётганлигини кўриб мамнун бўлмоқдамиз. Бу нарса кўп соҳаларда —партиявий йўл билан қилинаётган алоқаларда, иқтисодий, илмий-техникавий ва маданий алоқаларни ривожлантиришда, ҳамкорлигимизни ҳар томонлама бойитиш учун иккала томоннинг интилишида сезилмоқда.

Биз шунга аминмизки, сизнинг ҳам Совет Иттифоқига қилган визитингиз Совет — Югославия муносабатларини янада ривожлантиришга, иккала мамлакат халқларининг бахт—саодатига, тинчлик ва социализм иши манфаатларига яхши хизмат қилади.

Биз Югославия билан ҳамкорликни марксизм-ленинизм ва социалистик интернационализм принциплари асосида ҳар томонлама мустаҳкамлаш тарафдоримиз. Биз социалистик давлатларнинг ҳар томонлама тенг ҳуқуқли ҳамкорлиги замиридаги имкониятлардан ҳар бир мамлакатнинг ва бутун социалистик системанинг манфаатлари йўлида ғоят тўла равишда фойдаланиш тарафдоримиз.

Бизнинг йўлимиз ана шундай. Биз бу йўлни ўтказмоқдамиз ва зўр изчиллик билан ўтказаверамиз.

Ҳозирги вақтда биз халқаро муносабатлардаги катта ижобий ўзгаришларнинг шоҳиди бўлиб турибмиз. Ҳали жаҳон сиёсатида бир талай кескин ва мураккаб проблемалар бор, албатта. Лекин Совет Иттифоқи ва бутун социалистик ҳамдўстликнинг изчил, актив ташқи сиёсати туфайли Европадаги ва умуман дунёдаги халқаро иқлим анча яхшиланганлиги факт бўлиб қолди. Суверинитет, тенг ҳуқуқлилик, аралашмаслик, ўзаро манфаатдорлик принциплари тобора кенг миқёсда эътироф қилинмоқда. Давлатларнинг тинч, тотув яшашидан иборат ленинча ғоя турли социал системаларга мансуб бўлган давлатларнинг реал шартнома-ҳуқуқий муносабатлар формасини олмоқда. Бу тенденция тобора кучайиб бормоқда, унинг ривожини социализм мамлакатлари қудрати мустаҳкамланиб бораётганлигидан ажратиб бўлмайди.

Кейинги бир ярим йил ичида мамлакатимиз ва бошқа социалистик давлатларнинг бир қанча капиталистик мамлакатлар билан муносабатларида муҳим ижобий ўзгаришлар юз берди. Бу гап айниқса Франция билан муносабатларга тааллуқлидир.

Совет Иттифоқи ва Польшанинг Германия Федератив Республикаси билан тузган шартномалари кучга кирганлиги тарихий миқёсдаги воқеа бўлди. Бу сиёсий ҳужжатлар иккинчи жаҳон урушидан кейин вужудга келган сиёсий аҳволни ва территорияларни эътироф қилишга тўла-тўкис асосланади. Европадаги мавжуд чегараларнинг, шу жумладан ГДР билан ГФР ўртасидаги чегаранинг ва Польша Халқ Республикаси ғарбий чегараларининг дахлсизлигини мустаҳкамлайди. Бизнинг ГФР билан муносабатларимиздаги мушкил аҳволдан қутилиш йўлини шу асосдагина топиш мумкин бўлди. Ғарбий Берлинга тааллуқли масалаларга доир битимлар комплекси имзоланганлиги халқаро кескинликни юмшатиш ва тинчликни мустаҳкамлаш йўлида турли ижтимоий тузумдаги давлатлар фойдали ҳамкорлигининг яққол далили бўлди.

Европа жаҳон сиёсатининг кун тартибида ҳали ҳам тез ҳал этиш лозим бўлган бир талай муҳим проблемалар турибди. Чехословакия Социалистик Республикасининг ГФР билан муносабатларини бартараф қилиш ҳам, Германия Демократик Республикасини халқаро ҳуқуқ асосида тўла-тўкис эътироф қилиш ҳам, уни, шунингдек Германия Федератив Республикасини Бирлашган Миллатлар Ташкилотига қабул қилиш ҳам ва бошқа кўпгина масалалар ҳам шулар жумласидандир.

Биз ҳамма Европа давлатларининг ҳеч қандай камситишга ва тенгсизликка йўл қўймаган ҳолда кенг ўзаро манфаатли ҳамкорлигини ривожлантириш тарафдоримиз. Умумевропа кенгаши бунга яхши негиз солиши мумкин ва лозим. Биз ана шу кенгашни кўп томонлар иштирокида тайёрлаш ва тезроқ чақириш тарафдоримиз. Бу масалада ҳам Совет Иттифоқи билан Югославия бир хил позицияларда турганликларини хурсандчилик билан таъкидлаймиз.

Совет Иттифоқи ва бошқа социалистик давлатларнинг халқаро кескинликни юмшатишга ва халқлар хавфсизлигини таъминлашга қаратилган сиёсати тўғри сиёсат эканлигини, бу сиёсат тобора кенг миқёсда қўллаб-қувватланаётганлигини турмушнинг ўзи кўрсатиб турибди. Шундай бир шароитда кўпгина капиталистик мамлакатларнинг давлат арбоблари биз билан «зўравонлик позициясида» туриб иш тутиш ва «совуқ уруш» методлари билан ҳаракат қилиш йўлидаги ҳар қандай уринишлар мағлубиятга маҳкум эканлиги, бирмунча реалистик сиёсат ўтказиш лозимлиги тўғрисида хулоса чиқариб олмоқдалар. Бу —бирдан-бир оқилона йўлдир, шунинг учун ҳам биз уни табриклаймиз.

Совет раҳбарлари билан Америка Қўшма Штатларининг президенти Р. Никсон ўртасида яқинда тугалланган батафсил ва, айтиш керакки, амалий музокараларни муҳим халқаро аҳамиятга эга бўлган воқеа, деб ҳисоблаймиз. СССР билан АҚШ ўртасидаги ўзаро муносабатларнинг асослари тўғрисидаги битим, ракетадан мудофаа системаларини чеклаш ҳақидаги шартнома, стратегик ҳужум қуролларини, чеклаш соҳасидаги баъзи тадбирлар тўғрисида муваққат битим, бошқа битимлар —ана шуларнинг ҳаммаси ҳамма халқлар манфаатдор бўлган янада мустаҳкам тинчлик йўлида қўйилган жуда муҳим ва конкрет қадамлардир.

Совет Иттифоқининг ташқи сиёсати социалистик, синфий, интернационалистик сиёсат бўлиб келди, ҳозир ҳам шундай ва шундай бўлиб қолади. Биз—халқаро кескинликни юмшатиш тарафдоримиз. Биз мустаҳкам тинчлик тарафдоримиз. Худди шунинг учун ҳам биз агрессия ҳаракатларига қарши, халқларнинг озодлик курашини бўғиш, уларнинг ички ишларига аралашиш, уларнинг ҳуқуқларини бузиш йўлидаги ҳар қандай урунишларга қарши кескин курашаётирмиз. Бизнинг Вьетнам ва Ҳинди-Хитойдаги бошқа мамлакатларнинг ўз озодлиги ва мустақиллиги учун, империалистик агрессорларга қарши курашаётган халқларига мунтазам мадад ва ёрдам бериб келдик ва мудом шундай қилаверамиз. Исроил агрессияси оқибатларини тугатиш учун, ўз ерларини босқинчилардан озод қилиш учун, озодлик ва социал тараққиёт учун курашаётган дўст араб давлатларига мунтазам мадад ва ёрдам бериб келдик ва мудом шундай қилаверамиз. Ҳозирги замоннинг озодлик ва революцион ҳаракати билан биз яқин, жанговар бирдамлик алоқалари билан боғланганмиз.

Ички ва ташқи сиёсатимизнинг йўли Совет Иттифоқи Коммунистик партияси XXIV съездининг тарихий қарорларида равшан таърифлаб берилган. Бу сиёсат Ленин мамлакатида коммунистик жамият қуришдек буюк ишга, бутун дунёда социализм, миллий озодлик ва тинчлик кучларини мустаҳкамлаш ишига хизмат қилади. Биз қардош социализм мамлакатлари билан яқин ҳамкорликда бу сиёсатни амалга оширмоқдамиз ва бу ҳамкорликни умумий ишимиз янгидан-янги муваффақиятларининг муҳим гаровларидан бири деб биламиз.

Ҳурматли ўртоқ Тито! Қадрли югославиялик дўстлар!

Биз қардош Югославияга социалистик жамият қуришда, экономика ва маданиятни юксалтиришда, халқ фаровонлигини оширишда янгидан-янги муваффақиятлар тилаймиз.

Ҳурматли меҳмонимиз Югославия Социалистик Федератив Республикасининг президенти, Югославия Коммунистлар Союзининг раиси ўртоқ Иосип Броз Титонинг соғлиғи учун қадаҳ кўтаришни таклиф этишга ижозат бергайсиз!

Ўртоқ Йованка Брознинг, бу ерда ҳозир бўлган югославиялик ҳамма дўстларнинг соғлиғи учун!

Бузилмас дўстлигимиз учун!

Сизларнинг соғлиғингиз учун, ўртоқлар!

(Давомли қарсаклар).

Ўртоқ Иосип Броз Тито жавоб нутқи сўзлади.

ЎРТОҚ ИОСИП БРОЗ ТИТО НУТҚИ

Ҳурматли ўртоқ Брежнев!

Ҳурматли ўртоқ Подгорний!

Ҳурматли ўртоқ Косигин!

Ўртоқлар!

Қадрли дўстлар!

Бу сафар ҳам биз самимий меҳмондўстлик билан сидқидилдан кутиб олинганлигимиз учун сизларга ва барча совет кишиларига чин кўнгилдан миннатдорчилик билдираман. Ўртоқ Брежнев, сизнинг Югославия халқларига, мамлакатимизга ва шахсан менга айтган дўстона сўзларингиз учун сизга алоҳида ташаккур айтмоқчиман.

Сизнинг мамлакатингизга ҳар галги визитим менга зўр мамнуният бағишлабгина қолмай, Совет Иттифоқи меҳнаткашлари Коммунистик партия раҳбарлигида эришаётган тобора катта муваффақиятлар билан бевосита танишиш учун яхши имконият ҳам бермоқда.

Бизнинг бу визитимиз Совет Иттифоқининг эллик йиллиги байрами нишонланадиган йилга тўғри келди. Сизнинг мамлакатингиз босиб ўтган йўл ҳаммамизга яхши маълум. Бу йўл анча оғир бўлди. Лекин, ҳамма қийинчиликларга ва иккинчи жаҳон урушининг даҳшатларига қарамай сизлар чинакам улуғвор натижаларга эришишга муваффақ бўлдингиз. Сизларнинг ана шу муваффақиятларингиз бизни чин кўнгилдан қувонтиради ва биз улуғ мамлакатингизни янада гуллатиб-яшнатиш йўлида сизларга янги муваффақиятлар тилаймиз.

Мен шуни айта оламанки, Югославия халқлари ҳам, ишчилар синфи ҳам социалистик революция ғалабаларини ривожлантира бориб, уруш оқибатларини ва ўтмишдан мерос бўлиб қолган қолоқликни имкони борича қисқароқ муддатда бартараф этиш, меҳнаткашларимизнинг турмуш даражасини кўтариш учун ва ўз-ўзини бошқаришга асосланган социалистик жамиятимизда уларнинг ролини амалга ошириш учун шарт-шароит яратиш йўлида жуда катта куч-ғайрат сарфладилар. Биз эришган натижалар мамлакатнинг тез иқтисодий ривожида, ҳамма халқларимиз ва миллатларимизнинг тўла тенг ҳуқуқлилигини амалга оширишда, социалистик ижтимоий муносабатларни янада чуқурлаштиришда, айниқса, равшан кўриниб турибди. Ана шуларнинг ҳаммасида Югославия Коммунистлар Союзи етакчи ғоявий-сиёсий ва раҳнамо куч бўлиб келди ва шундай бўлиб қолади.

Қадрли ўртоқ Брежнев, мен Белграддаги ўтган йилги учрашувимизни мамнуният билан эслайман. Ўшанда бизнинг олдимизда Югославия-Совет муносабатларининг аҳволини атрофлича кўриб чиқиш, ҳал бўлмай турган баъзи масалаларни аниқлаш, иккала мамлакат ва иккала партия ўртасидаги муносабатларда мавжуд бўлган проблемаларни бартараф этишдан иборат масъулиятли вазифа турар эди. Сиз билан биз ана шу вазифани муваффақиятли уддалаганлигимизни мен зўр мамнуният билан қайд қила оламан ва сиз ҳам шу фикрга қўшиласиз, деб ишонаман. Бу иш Югославия билан Совет Иттифоқи ўртасидаги, шунингдек Югославия Коммунистлар Союзи билан Совет Иттифоқи Коммунистик партияси ўртасидаги дўстона муносабатларни ва ҳамкорликни ҳар томонлама ривожлантиришнинг янги катта омили бўлиб хизмат қилди. Шу тариқа бизнинг бу сафарги ишимиз анча енгиллашди, деб ҳисоблайман.

Айниқса кейинги йилларда амалга оширилган самарали ҳамкорлик, учрашувлар ҳамда фойдали фикрлашувлар ва тажрибани баҳам кўриш, Белград декларациясида, Москва баёнотида ва 1971 йил сентябридаги Югославия-Совет баёнотида биргаликда қабул қилинган принципларнинг изчиллик билан татбиқ этилиши иккала давлат ва иккала партия ўртасидаги муносабатларнинг узоқ муддатли асоси бўлган ана шу ҳужжатлар ҳаётийлигини тасдиқлайди. Айни вақтда бу биз тўғри йўлдан бораётганлигимизнинг — ўзаро ҳамкорликни кенгайтириш ва бойитиш учун реал имкониятлардан янада ҳар томонлама фойдаланиш йўлидан бораётганлигимизнинг энг яхши исботи ҳамдир. Биз эришган натижалар бу йўлда катта омил бўлади, биз ҳам муносабатларимизни янада ривожлантиришга умидворлик билан қараймиз.

Ўртоқлар!

Бизнинг давримизда чуқур революцион ўзгаришлар содир бўлди: бир қанча мамлакатларда социализм ғалаба қозонди, машъум мустамлака системаси барбод бўлди, кўпгина мамлакатлар мустақиллик олди, жуда катта иқтисодий ва илмий техникавий тараққиётга эришилди. Ана шуларнинг ҳаммаси халқаро муносабатларга ҳам катта таъсир қилиб, бу муносабатларни янада кўпроқ демократлаштириш ва тенг ҳуқуқлилик принципларини ҳурматлаш йўлини очди.

Шу билан бирга музокаралар ўтказиш ва ҳал этилмаган масалаларни тинч йўл билан ҳал этиш йўлидаги ижобий тенденциялар кучайиб бормоқда. Совет Иттифоқи билан Германия Федератив Республикаси ўртасида, шунингдек Польша Халқ Республикаси билан Германия Федератив Республикаси ўртасида тузилган шартномалар яқинда ратификация қилинганлигини бизнинг ҳукуматимиз Европадаги кескинликни янада юмшатиш, қитъамиздаги иқлимни яхшилаш ишига қўшилган катта ҳисса деб, Европа хавфсизлиги масалаларига бағишланган кенгашни конкрет ва янада тезроқ тайёрлаш омили деб табриклади.

Айрим мамлакатлар ва раҳбар арбобларининг тобора интенсив алоқаларини, айниқса юксак даражадаги давлат арбобларининг кейинги вақтларда ўтказилган учрашувларини ҳам ижобий баҳолаймиз. Бу музокаралар ва эришилган конкрет натижалар жаҳон жамоатчилигида буюк давлатлар ўзларига хос масъулият билан ва бошқа мамлакатлар билан биргаликда ҳозирги замоннинг йирик проблемаларини ҳал этишга, халқлар ва давлатлар ўртасидаги муносабатларда тинчликни сақлашга ва тинч-тотув яшаш принципларини амалга оширишга кўмаклашадилар, деган умид туғдирди. Шу маънода биз яқинда юқори даражадаги раҳбарлар ўртасида ўтказилган Совет-Америка учрашувини зўр эътибор билан кузатиб турдик ҳамда музокараларни ва учрашув вақтида эришилган натижаларни ижобий баҳоладик.

Лекин шуниси ажабки, ана шундай ижобий жараёнлар билан бир қаторда айрим халқларнинг мустақиллик ва эркин ривожланишдан иборат ажралмас ҳуқуқлари эътироф қилинмаётир, бунинг устига куч ва қўпол тазйиқ ишлатилмоқда. Вьетнам халқига нисбатан агрессия давом этмоқда, ўзгаларнинг территориялари оккупация қилиб турилганлигига нисбатан муросасозлик қилинмоқда, Яқин Шарқда худди шундай бўлмоқда, кўпгина қалтис проблемалар ҳамон ҳал этилмай қолмоқда.

Бутун дунё ишчилар синфининг илғор муддаолари, халқларнинг олижаноб истаклари фақат тинчлик шароитидагина рўёбга чиқиши мумкин. Бинобарин, ҳозир тинчлик ҳар қачон бўлганидан ҳам бўлинмас бўлиб қолди. Бу ҳақиқатни англаш қимматга тушди, лекин бу — ҳозирги тарихнинг қимматли сабоғидир. Шу сабабли урушнинг ҳар қандай ўчоғига, қаерда бўлмасин ва қандай баҳона билан бўлмасин, мустақилликка солинаётган хавфга бефарқ қараб бўлмайди.

Биз шунга аминмизки, Европадаги кескинликнинг ҳозир юмшаганлиги — башарти биз бу жараённинг мустаҳкам бўлишини истасак — қитъамизнинг ҳамма қисмларини, шунингдек у билан бевосита боғланган анча кенг районларни ҳам ўз ичига олиши керак. Зотан, масалан, Яқин Шарқда тинчлик ўрнатилмаса, Ўрта денгизнинг анча кенг районидаги аҳвол стабиллаштирилмаса, Европа хавфсизлигини ўрнатиш қийин бўлур эди.

Худди шунинг сингари ҳозир инсоният дуч келаётган бошқа ҳал этилмаган проблемаларни ҳам имкони борича тезроқ ҳал қилиш зарур. Дарҳақиқат, халқаро ҳамжамият унчалик ривожланмаган мамлакатларнинг ривожини тезлаштириш ва улар билан ривожланган мамлакатлар ўртасидаги жуда катта фарқни камайтириш учун ҳали самарали чоралар кўрмаганлиги ачинарли бир фактдир. Бундан бутун халқаро ҳамжамият ҳаётий манфаатдордир, чунки бу проблемани ҳал этмай туриб ялпи тараққиётга ҳам, бутун дунёда мустаҳкам тинчликка ҳам эришиб бўлмайди. Ишчилар синфи ва барча тараққийпарвар кучлар учун сиёсий ва иқтисодий ҳукмронликнинг янги формалари зулмнинг эски формалари каби номақбулдир. Бу — айрим кимсалар тушунаолмаётган ёки тушунишни истамаётган фактдир.

Боя айтганимдек актив ва тинч-тотув яшаш принципларини изчиллик билан татбиқ этиш учун барча социалистик, прогрессив ва тинчликсевар кучларнинг активлиги, айниқса муҳимдир. Ҳарбий блокларга қўшилмаган мамлакатлар бу жиҳатдан катта омил бўла олади. Бундай мамлакатлар тобора кўпайиб, ҳозир Бирлашган Миллатлар Ташкилоти аъзоларининг ярмисидан ошиб кетди. Бу мамлакатларнинг тинчлик учун, империализмга қарши, озодлик ва мустақилликни сақлаб қолиш учун ҳамда иқтисодий тараққиёт ва социал ўзгаришларни амалга оширишга имкон берадиган шароитларни яратиш учун кураш олиб боришдан бошқа йўли бўлиши мумкин эмас.

Бинобарин, ҳамма буюк ва кичик давлатлар активлигини кучайтиришни, сиёсий ва давлат арбобларининг ўз халқлари тақдири ва бутун дунёда тинчлик учун, революцион социал ўзгаришлар, фан ва техниканинг ривожи туфайли вужудга келган имкониятлардан яхшироқ фойдаланиш учун кўпроқ масъул бўлишларини дунёдаги умумий аҳвол талаб қилади.

Бунда биз инсоният тақдирини ўз қўлига оладиган ёш авлодларнинг муддаолари ва истаклари билан ҳисоблашишимиз керак. Уларнинг ана шу бунёдкорлик муддаоларида социалистик революцияларнинг инсонпарварлиги ва фашизм жаҳолатига қарши, миллатчилик чекланишларига ва социал сафсатабозликка қарши курашда жуда қимматга тушган тажриба мустаҳкам асос бўлиб сақланиб қолиши учун ана шу муддаоларга сиз билан биз таъсир қилишимиз лозим.

Дунёда бундан буёнги тараққиёт учун, ҳал этилмаган халқаро проблемаларни ҳал қилиш, тинчликни мустаҳкамлаш ва тенг ҳуқуқли халқаро ҳамкорлик учун курашда Югославия бундан буён ҳам баҳоли қудрат ўз ҳиссасини қўшаверади.

Биз Совет Иттифоқи ва унинг раҳбарларининг кескинликни юмшатиш ва халқаро муносабатларни бартараф этиш йўлидаги, бутун дунёда социализм ишининг тантанаси ва тараққиёт йўлидаги куч-ғайратларини ҳам юксак қадрлаймиз. Шу жиҳатдан олганда кўп нарсалар Югославия билан Совет Иттифоқини бирлаштиради.

Ўзаро муносабатларимизни янада ривожлантиришнинг мустаҳкам йўлига ва ҳозиргача эришилган яхши натижаларга асосланиб, бу сафарги визитимиз ва фикрлашувларимиз ҳам дўстлигимиз ва ҳамкорлигимизни мустаҳкамлаш ишига муҳим ҳисса бўлиб қўшилишига аминмиз. Бу иш ҳамиша халқларимиз учун, тинчликни ва тенг ҳуқуқли халқаро ҳамкорликни мустаҳкамлаш учун, социализм учун шубҳасиз фойдали бўлиб келди.

Пировардида КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Леонид Ильич Брежневнинг, СССР Олий Совети Президиумининг раиси ўртоқ Николай Викторович Подгорнийнинг, СССР Министрлар Советининг раиси ўртоқ Алексей Николаевич Косигиннинг соғлиғи учун, шу ерда ҳозир бўлган барча совет ўртоқларнинг соғлиғи учун қадаҳ кўтаришга ижозат бергайсиз. Совет Иттифоқи халқларига бахт-саодат ва ҳар томонлама тараққиёт тилайман.

Югославия билан Совет Иттифоқи ўртасидаги дўстона муносабатлар бундан буён ҳам муваффақиятли ривожланаверсин.

Яшасин бутун дунёда тинчлик ва социализм!

(Давомли қарсаклар).

* * *

Зиёфат самимий, дўстона вазиятда ўтди. **(ТАСС).**

ИОСИП БРОЗ ТИТОГА ЛЕНИН ОРДЕНИ ТОПШИРИЛДИ

(Боши 1-бетда)

Даҳшатли ҳарбий синовлар пайти келганида, Югославия Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Сиёсий Бюроси 1941 йил 22 июнда, гитлерчи галалар Совет Иттифоқига хиёнаткорона ҳужум қилган кунда мамлакат ишчилар синфига, бутун халқига мурожаат қилиб, уларни фашист золимларга қарши жанг қилиш учун отланишга астойдил даъват этди. Совет кишилари Югославия халқларининг қаҳрамонона жасоратига юксак баҳо берадилар. Югославия халқлари коммунистларнинг раҳбарлигида, ўртоқ Тито, сизнинг раҳбарлигингизда инсониятнинг энг ёвуз душмани устидан қозонилган умумий ғалабамиз тарихида шонли саҳифалар очдилар.

Янги социалистик Югославиянинг қарор топиши ва ривожланиши Коммунистик партиянинг раҳбари ва давлат бошлиғи лавозимидаги фаолиятингиз билан боғланган.

Мамлакатимизнинг халқлари сизни тинчликни мустаҳкамлаш ва халқаро ҳамкорликни ривожлантириш тарафдори деб биладилар. Югославиянинг ташқи сиёсати сизнинг бевосита иштирокингизда империалистик агрессия ва жабр-зулм кучларига қарши, озодлик, мустақиллик, тинчлик ва халқлар хавфсизлиги учун кураш ишига ўз ҳиссасини қўшмоқда.

Ўртоқ Тито, биз сизнинг совет-югослав ҳамкорлигини кенгайтириш ва такомиллаштиришга қаратилган фаолиятингизни биламиз, қадрлаймиз. Биргалашиб ҳаракат қилаётганлигимиз натижасида бу ҳамкорлик муваффақиятли суратда ривожланиб бормоқда, халқларимиз ўртасидаги традицион дўстлик алоқалари тобора мустаҳкамланмоқда.

Пировардида ўртоқ Н. В. Подгорний бундай деди:

Бугун сизга Ленин орденини топширар эканман, ўртоқ Тито, сизни КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва Совет ҳукумати номидан давлатимизнинг ана шу юксак мукофоти билан самимий табриклайман.

Сизга чин кўнгилдан сиҳат-саломатлик, Югославия халқининг бахт-саодати йўлида, қардош мамлакатларимиз ўртасидаги дўстона муносабатларни янада мустаҳкамлаш, тинчлик ва социализм иши тантанаси манфаатлари йўлида қилаётган меҳнатингизда янгидан-янги муваффақиятлар тилаймиз.

Ўртоқ Иосип Броз Тито жавоб нутқида Ленин ордени билан тақдирланиб, катта ҳурмат кўрсатилганлиги учун СССР Олий Совети Президиумига ва Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетига сидқидилдан миннатдорчилик билдирди.

Шу юксак мукофотни қабул қилаётиб, ушбу мукофот фақат менинг шахсий хизматларимнигина эмас, шу билан бирга мамлакатимиз ишчилар синфи ва халқига бош бўлиб революция ғалабаси сари фидокорона кураш машаққатли йўлини босиб ўтган Югославиянинг барча коммунистлари хизмати ҳам эътироф этилганлигининг рамзи деб таъкидлашни истардим, деб давом қилди у. Шу революция ғалабаси туфайли Югославия тенг ҳуқуқли халқларининг социалистик ҳамдўстлиги вужудга келди.

Мен шу орденни алоҳида фахрланиш ҳисси билан қабул қилиб оламан, зотан менинг учун Ленин ҳамиша буюк устоз, революцион стратег, революцион интилиш ва ташаббуслар илҳомчиси бўлиб келган.

Ленин бир-бири билан чамбарчас боғланган ўз таълимоти ва фаолияти билан жамиятни революцион социалистик ўзгартиришни назарий ва амалий асосларини яратди. Бизнинг партиямиз учун, Югославия Коммунистлар Союзи учун Лениннинг фикри ва иши биз ҳамиша куч — қувват олиб турган манба, янги ташаббус ва ҳаракат манбаи бўлиб келди. Мамлакатимизда социализм қурилишида ва социалистик ижтимоий муносабатлар тараққиётида Ленин таълимоти муҳим аҳамиятга эга бўлди. Бу таълимот абадул-абад бизники бўлиб қолди, бу таълимот бизга йўл кўрсатиб бермоқда, бу таълимот ҳозирги ҳамма социалистик жамият бунёдкорлари учун, озодлик, мустақиллик ва ўз тақдирини ўзи мустақил ҳал этиш ҳуқуқи учун курашувчи ҳамма кишилар учун илҳом манбаидир.

Ленин янгилик учун кураш формалари хилма-хил бўлишини социализмнинг идея ва практика кучи, деб билди ва бу нарса ҳаётда неча бор тасдиқланди. Ленин таълимотининг ҳаётийлиги ва битмас-туганмас кучи даставвал унинг ижодий диалектик методидан келиб чиқади. Ленин даҳоси социалистик тафаккурни янги билимлар ва революцион тажриба билан бойитиш зарuratини башорат қилди. Ленинча ёндошув ишчилар синфи эришмоқ учун курашаётган революцион ўзгаришлар бир вақтда амалга оширилгани ҳолда воқелик чуқур илмий таҳлил этилишини назарда тутади.

Ленин учун юзаки гап, сохта революционликдан кўра ёт нарса бўлмаган. Турли реакцион назариялар ва сохта революциячиликни ленинчалик асосли ва муросасиз фош қилиб ташлаган киши бўлмаганди. Ленин англанилган революцион оптимизмни ва халқларнинг социализм сари интилиши муқаррар тантана қилишини, бутун дунёда социализм ғалабасига олиб борувчи чуқур революцион ўзгаришларни ҳам айни шундай бениҳоя зўр куч билан идрок этди ва илмий жиҳатдан ифодалади.

Ҳозирги давр учун хос революцион процесслар ва ўзгаришлар Лениннинг номи ва иши билан чамбарчас боғлангандир. Ленин фаолиятининг тарихий аҳамияти ҳозирги шароитларда ҳам тобора ўсиб бормоқда, барча озодлик, прогрессив ва социалистик интилиш кучларининг манбаидир. Лениннинг номи ва иши тинчлик йўлини кўрсатиб бермоқда, империалистик тазйиқ, эски ва янги мустамлакачилик даъволарининг ҳамма турларига қарши, халқларнинг мустақиллиги, суверенитети ва тенг ҳуқуқлиги учун, жаҳонда демократик муносабатлар ва социализм тантанаси учун курашга илҳом бахш этмоқда.

Пировардида ўртоқ Иосип Броз Тито бундай деди:

Бизнинг социализм ва Лениннинг буюк ғояларига, иккала мамлакатимиз дўстлигига садоқатимизнинг рамзи бўлмиш шу юксак эътироф учун яна бир марта сидқидилдан миннатдорчилик билдиришимга руҳсат этгайсиз.

Н. В. Подгорний ва Иосип Броз Тито ўртоқларнинг нутқлари қарсаклар билан кутиб олинди.

Коммунистик партия ва Совет ҳукуматининг раҳбарлари ўртоқ Иосип Броз Титони юксак мукофот билан самимий муборакбод қилдилар, унга сиҳат-саломатлик ва Югославия Коммунистлар Союзи билан Югославия давлатига раҳбарлик қилишдаги катта самарали фаолиятига муваффақиятлар тиладилар.

(ТАСС).

СОВЕТ — ЮГОСЛАВИЯ МУЗОКАРАЛАРИ

6 июнда Кремлда КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежнев, КПСС Марказий Комитети Сиёсий Бюросининг аъзоси, СССР Олий Совети Президиумининг раиси Н. В. Подгорний, КПСС Марказий Комитети Сиёсий Бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Советининг раиси А. Н. Косигиннинг расмий дўстона визит билан Совет Иттифоқига келган Югославия Социалистик Федератив Республикаси президенти, Югославия Коммунистлар Союзининг раиси Иосип Броз Тито билан музокаралари бошланди.

Музокаралар давомида КПСС билан Югославия Коммунистлар Союзи ўртасидаги, СССР билан ЮСФР ўртасидаги дўстлик ва ҳар томонлама ҳамкорлик муносабатларини янада ривожлантириш ва кучайтириш юзасидан ўртоқларча фикрлашиб олинди. Халқаро аҳволнинг ҳамда социализмни, ялпи тинчликни ва халқлар социал тараққиётини мустаҳкамлаш манфаатлари йўлида ўзаро ҳамкорликнинг актуал масалалари ҳам кўриб чиқилди.

Музокаралар қардошларча дўстлик, тўла ҳамжиҳатлик ва самимий, вазиятда ўтди. (ТАСС).

КПСС ДЕЛЕГАЦИЯСИ ЖАЗОИРГА ЖЎНАБ КЕТДИ

Жазоир Миллий озодлик фронти партиясининг таклифига биноан КПСС Марказий Комитети Сиёсий Бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов бошчилигидаги КПСС делегацияси 5 июнда Москвадан Жазоир Халқ Демократик Республикасига жўнаб кетди. Делегация составида КПСС Марказий Комитети аъзолигига кандидат, КПСС Архангельск область комитетининг биринчи секретари Б. В. Попов, КПСС Брянск область комитетининг секретари В. А. Смирнов, КПСС Марказий Комитети халқаро бўлими секторининг мудири В. П. Румянцев бор.

Внуково аэропортида КПСС делегациясини КПСС Марказий Комитети Сиёсий Бюроси аъзолигига кандидат, КПСС Марказий Комитетининг секретари Б. Н. Пономарёв, КПСС Марказий Комитети ва СССР Ташқи ишлар министрлигининг масъул ходимлари узатиб қолдилар.

Узатиб қолувчилар орасида Жазоир Халқ Демократик Республикасининг СССРдаги муваққат ишлар вакили А. Шитур ҳам бор эди.

Делегация ўша куниёқ Жазоирга етиб келди.

(ТАСС).

БЎКА, ОҚҚЎРҒОН, ЯНГИЙЎЛ ПИЛЛАЧИЛАРИ ЮТУҒИ

Пилла тайёрлаш йиллик планини муваффақиятли адо этиб, давлатга қўшимча равишда кумуш тола топшираётган районлар, хўжаликлар сони кун сайин кўпаймоқда. Кечагина бекободлик пиллачилар ҳақида ҳикоя қилган эдик. Улардан кейин бўкаликлар маррага етиб келдилар. Бу район пиллачилари шу кунгача салкам 100 тонна пилла сотдилар. Район колхоз ва совхозларида давлатга пилла етказиб бериш қизғин давом этмоқда.

Райондаги «Партия XX съезди» колхози пиллачиларининг эришган ютуғи айниқса қувончли. Улар 110 қути уруғнинг ҳар қутисидан 92 килограммдан ошириб пилла териб олдилар. Шунингдек «Ленинобод» колхози пиллакорлари ҳам қувончли натижаларга эришдилар. Ҳар қутидан 90 килограммдан «кумуш тола» териб олдилар. «Ленинобод» колхозидан Н. Баятова, Т. Тожибоева, А. Султонова, Х. Панжиева каби пешқадам пиллачилар ҳар қутисидан 110—120 килограммдан пилла олдилар. Райондаги Мичурин номли, Фрунзе номли, «Ленин йўли» колхозларининг аъзолари ҳам пилла тайёрлаш планини ошириб бажарганликлари тўғрисида ғалаба рапорти бердилар.

Областимизнинг йирик пиллакор районларидан бири Янгийўл ҳам манзилга етиб келди. Давлат бу райондан 206 тоннадан ошириб пилла қабул қилиб олди. Бу соҳадаги маррани биринчи бўлиб эгаллаган шу райондаги «Коммунизм» колхозининг аъзолари она-Ватанга 15 тоннадан ошириб кумуш тола етказиб бердилар.

Оққўрғон район пиллачилари эришган ютуқ ҳам қувончли. Шу кунларда социалистик мажбурият ҳисобига пилла топшираётган район азаматлари ялпи ҳосилни мўлжалдагидан анча ошириш учун ҳаракат қилмоқдалар. Райондаги «Коммунизм», Карл Маркс номли, Вотинцев номли, Охунбобоев номли, «Партия XXII съезди» колхози пиллачилари социалистик мажбуриятни ҳам ошириб бажаришга қарор қилиб, пилла териш ва топширишни қизғин давом эттирмоқдалар.

Пешқадам районларнинг пиллачилари йиллик планни муваффақиятли адо этиб, бу соҳадан бўшаган кучларни ғўза парваришини давом эттиришга, иш суръатини оширишга ва сифатини яхшилашга сафарбар этмоқдалар.

ОБЛАСТЬ ПАРТИЯ АКТИВИ ЙИҒИЛИШИДАН

АҲОЛИГА МЕДИЦИНА ХИЗМАТИ КЎРСАТИШНИ ЯНАДА ЯХШИЛАЙЛИК

Илгари хабар қилинганидек, шу йилнинг 5 июнида Тошкент область партия активининг йиғилиши бўлиб ўтди. Йиғилишда аҳолига медицина хизмати кўрсатишни янада яхшилаш масаласи муҳокама қилинди.

Йиғилишни область партия комитетининг биринчи секретари ўртоқ **М. М. Мусахонов** очди. Йиғилиш қатнашчилари область партия комитетининг секретари ўртоқ **Б. А. Абдураззоқов**нинг область аҳолисига медицина хизмати кўрсатишни тағин ҳам яхшилаш ҳақидаги докладини тингладилар. Совет кишисининг саломатлигини таъминлаш катта давлат аҳамиятига эга бўлган масаладир, дейди докладчи. Чиндан ҳам «Тани соғлиқ—туман бойлик» деган мақол бежиз айтилмаган.

Инсон учун энг қимматли нарса — аввало соғлиқ-саломатликдир. Шунинг учун ҳам Коммунистик партия ва Совет ҳукуматининг олий қонуни — совет кишисининг бахт-саодати тўғрисида ғамхўрлик қилишдан иборат. Совет медицинаси равнақига катта аҳамият берилаётганлиги шу ғамхўрликнинг ёрқин далилидир.

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг СССР аҳолисига медицина хизмати кўрсатишни яхшилаш ва медицина фанини янада ривожлантириш ҳақидаги қарори соғлиқни сақлаш ходимлари учун муҳим дастур бўлиб қолди. КПСС XXIV съездида ҳам бу масалага алоҳида эътибор берилди.

Областимизда кейинги беш йил мобайнида кўпгина медицина муассасалари очилди. Шу давр мобайнида Тошкент шаҳрини қўшиб ҳисоблаганда областимизда 30 та янги медицина ўчоғи фойдаланишга топширилди. 40 дан ортиқ шифохона кенгайтирилди. Бунинг натижасида шифохоналардаги мавжуд ўринлар сони 5 мингтага ортди. Ҳозир областимизда болалар ва хотин-қизларга хизмат қилаётган шифохоналар анчагина. Дорихоналар сони 215 тага етди.

Шифохоналарнинг моддий-техника базасини мутаҳкамлаш, даволашнинг турли илғор усулларидан кенг фойдаланиш масалаларига катта эътибор берилмоқда. Колхоз ва совхозларнинг ёрдами билан янги шифохоналар очилмоқда. Ўтган беш йилликда хўжаликлар кучи билан ўнта касалхона қуриб фойдаланишга топширилди. Бу ўринда Оққўрғон районидаги Димитров номли, ва «Маданият», Калинин районидаги Охунбобоев номли колхозларнинг муносиб ҳисса қўшганликларини алоҳида кўрсатиб ўтиш лозим.

Областимиз эндиликда ўзининг бальнеологик-физиотерапия шифохонасига ҳам эгадир. Юқори Чирчиқ районида очилган бу шифобахш даргоҳда даволашнинг энг илғор усулларидан фойдаланилмоқда.

Шу билан бирга, умумий ишимизда ҳали қатор камчиликлар ва нуқсонлар мавжуд, дейди докладчи. Болалар ва оналар сиҳат-саломатлигини мустаҳкамлаш давлат аҳамиятига эга бўлган ишдир. Кейинги йилларда бир неча болалар муассасалари, туғруқхоналар қурилди. Аммо, бу хилдаги айрим шифохоналарнинг базаси ёмон. Улар жуда тор биноларга жойлашган. Чунончи, Янгийўл шаҳар касалхонаси ҳузурида ишлаб турган туғруқхона талабга тўла жавоб бермайди. Ваҳоланки, уни кенгайтириш учун ҳамма имкониятлар мавжуддир.

Пискент районида ҳозир 14 ёшгача бўлган 23 мингдан ортиқ бола бор. Аммо, бу ерда бори-йўғи битта болалар касалхонаси бор. Унинг биноси ремонт талаб бўлиб ётибди. Бекобод шаҳридаги туғруқхонани кенгайтириш учун ҳамма шароитлар муҳайё. Лекин, у алоҳида шифохона сифатида ажралиб чиққанича йўқ. Бўка районидаги туғруқхона эса участкаларга бўлиб юборилган. Эндиликда йирик ихтисослаштирилган туғруқхоналар қуриш вақти келиб етди.

Болаларни овқатлантириш ҳам кўнгилдагидек эмас. Мавжуд сут кухнялари ҳозир фақат областимиз шаҳарларидагина ишлаб турибди. Кўзда тутилган янги сут кухнялари қурилиши негадир тўхтатиб қўйилган.

Болалар бизнинг келажагимиз, улар ёшликдан соғлом ва бардам бўлиб ўсишлари лозим. Мактабларда болаларнинг соғлиғини таъминлаш ишларига ҳамиша биринчи даражали вазифа деб қарамоқ керак. Аммо, областимиздаги ҳамма мактабларда ҳам тиш кабинетлари ишлаб турибди деб бўлмайди. Ҳозирги пайтда юзга яқин мактабда тиш кабинетлари йўқ.

Медицина муассасаларини ихтисослаштириш масалаларига алоҳида эътибор беришимиз лозим. Тўғри, бу соҳада қатор қувончли ютуқлар қўлга киритилди. Янги типдаги даволаш муассасалари ва амбулаториялари қурилди. Бироқ, областимиздаги мавжуд шифохоналарнинг ҳаммаси ҳам ихтисослаштирилган эмас. Уларнинг айримлари эски биноларда жойлашган, замонавий медицина асбоб-ускуналари билан тўла таъминланмаган.

Шифохоналардаги ўринлар фондидан ўринли фойдаланиш ва уларни ихтисослаштириш соҳасида Чирчиқ шаҳрида ибратли ишлар қилинди. Бундай тадбирни бошқа шаҳар ва район касалхоналарида ҳам амалга ошириш даркор.

Докладчи областда шифохоналар қурилишининг ҳозирги аҳволи тўғрисида ҳам батафсил тўхталиб ўтди.

Юқумли касалликларнинг олдини олиш, жойларнинг тозалигини таъминлаш медицина ходимларининг доим диққат марказида бўлиши лозим, дея давом этди докладчи. — Айниқса, ҳозирги ёз ойларида бу масала алоҳида аҳамият касб этмоқда. Шунинг учун жойларнинг канализация аҳволини яхшилаш, сувларни тоза бўлишини таъминлашга жиддий эътибор беришимиз лозим.

Санитария маданиятини ошириш йўлида қатор ишларни амалга оширишимиз даркор. Бунда, айниқса сут-товар фермаларида тозаликка риоя қилиш ҳар бир чорвадорнинг кундалик иши бўлмоғи керак.

Докладчи медицина кадрлари билан ишлаш борасида ҳам тўхталди.

Аҳолининг сиҳат-саломатлиги тўғрисида ғамхўрлик қилиш ҳаммавақт партия ташкилотларининг диққат-марказида бўлиб келди ва келгусида ҳам шундай бўлиб қолади. Халқ соғлиғини ҳартомонлама муҳофаза қилишда партия, совет, касаба союз ташкилотлари ва бутун жамоатчилик саломатлик посбонларига ҳар томонлама ёрдам беришлари лозим.

Доклад юзасидан музокаралар бошланди. Чирчиқ шаҳар партия комитетининг биринчи секретари ўртоқ **Ф. Ёқубов** биринчи бўлиб сўзга чиқди. Ҳозир шаҳарда 15 та медицина муассасаси мавжуд, дейди у. Шифохоналарнинг моддий-техника базасини мустаҳкамлаш борасида ҳам анчагина ишлар қилинди. Шу йилнинг ўзида йирик корхоналар кучи билан бир қатор янги шифохоналар очилди. Марказий поликлиника қурилиши давом эттирилмоқда. Нотиқ кадрлар тайёрлаш масалалари юзасидан ҳам ўз мулоҳазаларини билдирди.

— Қишлоқ аҳолисига медицина хизмати кўрсатиш йўлида қатор тадбирлар амалга оширилмоқда, дейди «Ўзбекистон ССР 5 йиллиги» совхози участка касалхонасининг бош врачи ўртоқ **С. Иноятов.** Буни районимиз мисолида ҳам яққол кўришимиз мумкин. Димитров номли, Свердлов номли колхозларда қурилишлар олиб борилди. Кўпгина мактабларда тиш кабинетлари ташкил қилинди. Биз, санитария-гигиена ишларининг талаблар даражасида бўлиши учун ҳамма чора ва тадбирларни кўрмоқдамиз.

Олмалиқ кон-металлургия комбинати мамлакатимиздаги йирик корхоналардан биридир. Комбинат ишчи-хизмачилари сиҳат-саломатлигини таъминлаш йўлида қилинган ишлар қувонарлидир. Бу ҳақда корхона директори ўртоқ **М. Рамазонов** гапириб берди. Ҳозир бу ерда профилакторий ишлаб турибди. Келгусида ундаги ўринлар сони янада ортади. Пансионат қурилиши эса тугалланмоқда. Болалар лагерлари очиш тўғрисида ҳам ғамхўрликлар қилинди.

Бундай ишлар Орджоникидзе райони касалхоналарида ҳам амалга оширилди. Район касалхонаси бош врачининг ўринбосари ўртоқ **Қ. Незнамова** янгиликлар ҳақида тўхталар экан, кейинги йилларда қатор колхоз ва совхозлар касалхоналар очиш ишига яқиндан бош қўшаётганликларини мамнуният билан гапирди. Яқин орада бу ерда марказий район касалхонаси ҳам очилади.

Йиғилиш қатнашчилари Тошкент шаҳар соғлиқни сақлаш бўлимининг мудири ўртоқ **Х. Маҳмудовнинг** сўзларини мароқ билан тингладилар. Нотиқ пойтахт аҳолиси сиҳат-саломатлиги йўлида қўрилаётган тадбирлар тўғрисида батафсил тўхталди.

Бўка район ижроия комитетининг раиси ўртоқ **Р. Қодиров** ўз нутқида бир қатор муҳим масалаларни ўртага ташлади. У, айниқса жойларда тўпланган илғор бой тажрибаларни кенг ёйиш зарурлигини уқтириб ўтди.

Тошкентдаги 14-болалар касалхонасининг бош врачи **М. Акбарова,** Янгийўл шаҳар касалхонаси бош врачининг ўринбосари **А. Ермошиналар** ҳам ўзлари ишлаб турган шифохоналардаги янгиликлар ҳақида гапириб бердилар.

Йиғилишда Ўзбекистон ССР Соғлиқни сақлаш министрининг биринчи ўринбосари **Қ. Тўлаганов** нутқ сўзлади.

Йиғилиш ишида Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари ўртоқ Р. Ҳ. Абдуллаева қатнашди.

Область партия активи йиғилишида муҳокама этилган масала юзасидан тегишли қарор қабул қилинди.

ПОЙТАХТИМИЗДАГИ 25119 автоколонна коллективи Баҳтиёр Асқаров билан ҳақли равишда фахрланади. Биринчи класс ҳайдовчиси ўн йилдан бери маршрут таксисида ишлаб, минг-минглаб кишиларнинг узоғини яқин қилди, ширин сўзи, ҳалол хизмати билан эл олқишига сазовор бўлди.

Н. ТЎРАЕВ фотоси.

ПИЛЛА — ДАВЛАТГА

ОБЛАСТЬ РАЙОНЛАРИДА ПИЛЛА ТАЙЁРЛАШНИНГ БОРИШИ ТЎҒРИСИДА ШУ ЙИЛ 6 ИЮНГАЧА БЎЛГАН МАЪЛУМОТ

(Процент ҳисобида)

Биринчи стун — районлар, иккинчи стун бир кунлик ўсиш, учинчи стун — мавсум бошидан бери.

Бекобод	9,7	114,0
Бўка	25,9	103,2
Янгийўл	18,6	97,9
Оққўрғон	19,8	93,8
Ўрта Чирчиқ	22,3	88,2
Пискент	24,5	72,5
Оҳангарон	21,5	72,1
Калинин	16,4	70,8
Оржоникидзе	14,2	68,3
Юқори Чирчиқ	16,0	48,0
Бўстонлиқ	9,1	28,3
Область бўйича	17,8	79,7

ОБЛАСТЬ РАЙОНЛАРИДА ДАҒАЛ ХАШАК ТАЙЁРЛАШНИНГ БОРИШИ ТЎҒРИСИДА 5 ИЮНГАЧА БЎЛГАН МАЪЛУМОТ

Биринчи стун-районлар, иккинчи стун-жами тайёрланганн (тонна ҳисобида), учинчи стун-топшириққа нисбатан процент ҳисобида.

Пискент	4692	33,5
Калинин	10160	32,8
Оққўрғон	10069	26,5
Бўка	4903	23,3
Янгийўл	8958	21,8
Оҳангарон	7911	21,4
Бекобод	3899	17,0
Ўрта Чирчиқ	3675	16,7
Оржоникидзе	2883	16,0
Юқори Чирчиқ	5125	11,4
Бўстонлиқ	1086	3,2
Область бўйича	63360	19,6

ЯНГИЧА АНЪАНАЛАРГА КЕНГ ЙЎЛ

Яқинда 1-«Оҳангарон» совхозининг дала шийпонларидан бири бениҳоя гавжум бўлди. Бу ерда СССР ташкил этилганлигининг 50 йиллигига бағишлаб «Аҳоли ўртасида илмий-атеистик пропагандани ташкил қилиш ҳамда янгича урф-одатларни турмушга жорий этиш» темасида илмий-назарий конференция ўтказилди.

Конференцияни Оҳангарон район партия комитетининг биринчи секретари Ҳ. О. Обидов очди. Нотиқ район меҳнаткашларининг ССР Иттифоқининг ярим асрлик юбилейига кўраётган тайёргарликлари, юбилей йили мажбуриятлари ҳақида гапирди. Шунингдек, у меҳнаткашларнинг турмуш фаровонлиги, турмуш маданияти яхшиланган айни пайтда янгича урф-одатларни кишилар турмушига татбиқ этишнинг нақадар аҳамияти борлигини таъкидлаб ўтди. Шундан сўнг Тошкент политехника институтининг доценти, фалсафа фанлари кандидати М. Фаёзов «Ҳозирги пайтда ислом динини руҳонийлар томонидан шароитга мослаштиришга уринишлар» темасида қизиқарли лекция ўқиди. «Меҳнаткашлар депутатлари Советларининг КПСС XXIV съезди қарорлари асосида район аҳолиси орасида атеистик тарбия борасида олиб бораётган ишлари ҳақида» район ижроия комитети раисининг ўринбосари Ш. П. Қаршибоева гапириб берди.

Район халқ маорифи бўлимининг мудири Ж. Тўраев «Район мактабларида ўсиб келаётган ёш авлодни атеистик руҳда тарбиялашда мактаб педагогика коллективлари олиб бораётган ишлар ҳақида», район комсомол комитетининг биринчи секретари С. Султонқулов «Ёшлар ўртасида янгича анъаналарни пропаганда қилишда бошланғич комсомол ташкилотларининг роли ҳақида», «Қорахитой қишлоқ Советининг раиси С. Оллобердиев «Қишлоқ Совети ижроия комитетининг дин ҳақидаги совет қонунчилигини бажариш учун олиб бораётган ишлари ҳақида», район прокурори Юсупов «Дин ва социалистик қонунчилик» темасида докладлар қилдилар.

«Меҳнаткашлар орасида янгича урф-одатларни пропаганда этиш — идеология ишининг муҳим соҳаси» мавзуида район партия комитетининг секретари Э. М. Оқиловнинг лекцияси билан илмий-назарий конференция ўз ишини тугатди.

Конференцияда хўжалик ва корхона партия ташкилотларининг секретарлари, касаба союзлари комитетларининг раислари, комсомол ташкилотларининг секретарлари, қишлоқ Советларининг раислари, лекторлар, пропагандистлар ва бошқалар қатнашдилар.

Конференция қатнашчилари учун ташкил этилган «Атеистлар бурчаги» йиғилганларда катта қизиқиш туғдирди.

Ш. МИРАЛИМОВ,
Тошкент область партия комитетининг лектори.

ДУНЁ ХАБАРЛАРИ

МАМЛАКАТЛАР
ОДАМЛАР
ВОҚЕАЛАР

ЁРЛИҚЛАР АЙИРБОШЛАНДИ

БОНН, 5. СССРнинг ГФРдаги элчиси В. М. Фалин ва ташқи ишлар министрлигининг статс-секретари П. Франк бугун ГФР ташқи ишлар министрлигида Совет Иттифоқи билан Германия Федератив Республикаси ўртасида тузилган ва 1970 йил 12 августда Москвада имзоланган шартноманинг ратификация қилинган ёрлиқларини айирбошладилар.

Айирбошлаш маросимида ГФР ташқи ишлар министри В. Шеель иштирок этди.

Ратификация қилинган ёрлиқлар айирбошланганидан кейин Совет Иттифоқи билан Германия Федератив Республикаси ўртасида тузилган шартнома кучга кирди.

МАОРИФЧИЛАР КОНФЕРЕНЦИЯСИ

ПРАГА, 5. Бугун бу ерда социалистик мамлакатлар маориф министрларининг VII конференцияси очилди. Конференция кун тартибига социалистик ҳамдўстлик мамлакатларида олий таълимни ривожлантириш масалаларининг муҳокамаси қўйилган.

СССР Олий ва ўрта махсус таълим министри В. П. Елютин совет делегациясига бошчилик қилмоқда.

Х. БУМИДДИННИНГ ГВИНЕЯГА ВИЗИТИ

КОНАКРИ, 5. Жазоир революцион кенгаши раиси Хуари Бумиддиннинг Гвинея Республикасига қилган расмий визити тугади. Жазоир раҳбари билан Гвинея президенти Секу Туре музокара олиб бордилар. Бу музокаралар чоғида ҳар икки томонни қизиқтирувчи бир қанча масалалар муҳокама қилинди.

АНЖЕЛА ДЕВИС ОЗОД ЭТИЛДИ

НЬЮ-ЙОРК, 5 июнь. ТАСС мухбири Г. Зиборов хабар беради:

Сан-Хоседаги (Калифорния штати) Анжела Дэвис процессида суд маслаҳатчилари жюриси жасур америкалик қизга қўйилган барча айбларни асоссиз деб топишган ва унинг айбсизлигини эътироф этишга мажбур бўлди. Америка реакциясининг мард коммунист қиздан ўч олмоқчи бўлиб қилган уриниши шармандаларча барбод бўлди.

Суд амалдори жюри қарорини ўқиб бергач, судья Анжела Дэвис батамом озод этилганлиги ва унинг учун кафолатга берилган 102.500 доллар пул қайтариб берилиши тўғрисида фармойиш берди.

Анжела Дэвис табассум билан суд ҳовлисига чиқди. Бу ерда уни озод этиш учун олиб борилаётган кураш активларидан 400 га яқин киши йиғилганди. Улар А. Дэвисни олқишлар билан кутиб олдилар. «Бу кун менинг ҳаётимда саодатли бир кунгина эмас, — деди А. Дэвис.—АҚШда ва бутун дунёнинг ҳамма ерида мени озод этиш учун курашганларнинг ҳаммаси менинг озод бўлганим биз эришадиган мақсаднинг намунасигина эканлигини биладилар, деб ишонаман.

Биз барча сиёсий маҳбуслар озод этилиши учун курашамиз».

Мард коммунист қиз жабр-зулмга қарши курашимни давом эттиравераман», деди.

Сан-Хоседаги суд ҳукми Анжела Дэвисни озод этиш учун узоқ вақт олиб борилган машаққатли курашда Американинг ва жаҳоннинг прогрессив жамоатчилиги ғалаба қозонганлигини билдиради.

Калифорния штатининг маъмурлари коммунист қиздан ўч олмоқчи бўлиб ҳамма чораларни кўриб чиқдилар. Шармандали суд процесси 13 ҳафта давом қилди. Унинг учун 97 та «айблов гувоҳлари» ва кўпдан-кўп «далиллар» тайёрланди. Суд процессига 800 минг доллар пул сарфланди.

ЕВРОПАДА ХАВФСИЗЛИК ВА ҲАМКОРЛИК УЧУН КУРАШУВЧИ ЖАМОАТ КУЧЛАРИ АССАМБЛЕЯСИДА

БРЮССЕЛЬ, 5 июнь. (ТАСС махсус мухбири). Бу ерда Европада хавфсизлик ва ҳамкорлик учун курашувчи жамоат кучлари ассамблеяси ўз ишини давом эттирмоқда. Турли эътиқод ва қарашларга мансуб касаба союзлар, партиялар, уюшмалар, хотин-қиз ва ёшлар ташкилотларининг вакиллари Европада қулай вазиятни мустаҳкамлаш, қитъада кескинликни янада юмшатиш ва хавфсизликни мустаҳкамлашга эришишдек бирдан-бир интилиш ҳаммаларини бирлаштираётганлиги тўғрисида гапиряптилар.

Англия касаба союз раҳбарларидан бири Алекс Китсон айтдики, Европадаги мамлакатларнинг меҳнаткашлари Европадаги мамлакатлар ўртасидаги муносабатлар яхшиланишига биргалашиб актив ёрдам бермоқ учун янада жипслашмоқликлари лозим, деди. Ишчилар синфи урушга тайёргарлик кўришдан, айниқса урушнинг ўзидан ҳеч бир наф кўрмайди. Бундан фақат катта-катта капиталистик монополияларгина даромад орттиради. «Биз, — деди у, — Европадаги барча мамлакатлар билан, шу жумладан социалистик мамлакатлар билан янада қалин алоқалар ўрнатиш учун курашмоқдамиз». Европада хавфсизлик учун курашувчи совет комитети раисининг ўринбосари Н. Е. Полянов ўз нутқини Европада ҳамкорлик ва тинчликни мустаҳкамлаш учун курашаётган жамоатчилик ҳаракатларининг ролига бағишлади.

Сўзга чиққан кўпгина нотиқлар совуқ уруш қолдиқларини тугатиш, Германия Демократик Республикасини таниш зарур эканлигини айтдилар.

ОЛЬСТЕРДА аҳвол ҳамон кескин бўлиб турибди. Бу ерда деярли ҳар куни отишмалар ва портлашлар содир бўлмоқда. Англиянинг консерватив ҳукумати танг аҳволдан қутулиш учун ҳарбий куч ишлатишга зўр бермоқда. Суратда: Британия солдатлари Бельфаст кўчасида «тўқнашув»га шай бўлиб турибдилар.

Камера Пресс—ТАСС фотоси.

МИЛЛИЙ СЪЕЗД ИШ БОШЛАДИ

САНТЬЯГО, 5. Чили пойтахтида таъминотни ва нарх-навони назорат қилиш комитетларининг иккинчи миллий съезди очилди. Республика меҳнаткашларининг ана шу янги оммавий ташкилотлари аҳолини кенг истеъмол моллари билан узлуксиз таъминлаб туришни йўлга қўйишда ва чайқовчиликка қарши курашда давлат органларига ёрдам беришлари лозим. Съезд дастлабки комитетларнинг иш тажрибасини ўрганади ва уларнинг келгусидаги вазифаларни муҳокама қилади.

Съездда президент Сальвадор Альенде табрик нутқи сўзлади. У озиқ-овқат проблемасининг ҳал этилиши Чили учун ғоят катта аҳамиятга эга эканлигини таъкидлаб, ҳокимият тепасига халқ ҳукумати келгунга қадар мамлакат аҳолисининг 47 проценти доимо тўйиб овқатланмаганлигини эслатиб ўтди.

КАРОЧИДА СИМПОЗИУМ

ИСЛОМОБОД. 5. Карочида Покистон— Ҳиндистон муносабатлари проблемалари юзасидан симпозиум бўлиб ўтди. Симпозиумда сўзга чиққан Покистон давлат арбоблари Ҳиндистон билан дўстона муносабатларининг ўрнатилиши Ҳиндистон ярим оролида тинчликни мустаҳкамлаш учун зарур замин эканлигини таъкидладилар.

Мамлакатда энг йирик бўлган «Доон» газетасининг ноширн Мазгар Алихон конфронтация сиёсати шу чоққача ҳар икки мамлакатга фақат кераксиз қурбонларгина келтирганлигини таъкидлаб ўтди. Ҳозир, деди у, Ҳиндистон ва Бангладеш билан муносабатларда реалистик йўлни ишлаб чиқиш пайти етиб келди. Мазгар Алихон ҳукуматни дарҳол ва ҳеч қандай шарт қўймай Бангладешни танишга, шунингдек Покистон-Ҳиндистон проблемаларини икки томонлама негизда ҳал этишга даъват қилди.

ҲИНДИ-ХИТОЙДАГИ ЖАНГЛАР

ЛОНДОН, 5 июнь. (ТАСС). Жанубий Вьетнамнинг Контум, Биньлонг ва Биньдинь вилоятларида айниқса шиддатли жанглар давом этмоқда. Халқ озодлик қуролли кучлари Контум шаҳрининг шимолий қисмидаги ўқ-дори солинган йирик омборга ҳужум қилдилар.

Анлокта жойлашган Сайгон қўшинлари оғир аҳволда қолишган. Рейтер агентлиги мухбирининг хабар беришича, бир неча минг сайгонлик солдатлар, америкалик маслаҳатчилар билан бирга шаҳарнинг жанубий қисмида «худди кўрсичқонлар сингари чуқур бункерларга кириб олишган». Шаҳарнинг жанубий қисми эса ватанпарварлар томонидан мут-тасил ўққа тутилмоқда.

ПАРИЖ, 5 июнь. (ТАСС). Халқ озодлик қуролли кучларининг қисмлари Фурмини батамом қуршаб олишган, ватанпарварлар бу пунктда душманнинг ўқ-дори солинган омборини портлатдилар.

Ватанпарварлар Биньдинь вилоятининг талай қисмида мустаҳкам назорат ўрнатдилар. Бу вилоятда аҳолиси 250 минг кишидан кўпроқ бўлган бир қанча муҳим районлар ҳозирдаёқ озод қилинди.

ХАНОЙ, 5 июнь. (ТАСС). Жанубий Вьетнам ватанпарварлари Биньдинь вилоятида қўлга киритган муваффақиятларини изчиллик билан мустаҳкамламоқдалар. Озод қилинган районларда тартиб ўрнатилди. Озодлик матбуот агентлигининг хабар беришича, Сайгон режими қамоқ лагерларида ётган ўн мингдан кўпроқ киши ўз жонажон қишлоқларига қайтиб келишди. Қўғирчоқ армиясининг бир неча минг солдати ватанпарварлар томонига ўтди.

НЬЮ-ЙОРК, 5 июнь. (ТАСС). Америка авиацияси Жанубий Вьетнамни ёпирилиб бомбардимон қилишни давом эттирмоқда. «В-52» типидаги самолётлар Контум, Куангчи, Биньдинь вилоятларига ҳужум қилдилар. АҚШнинг ҳарбий кемалари Жанубий Вьетнамнинг турли пунктларини ўққа тутмоқда.

ХАНОЙ. 5 июнь. (ТАСС). Америка авиацияси ВДР ни бомбардимон қилишни давом эттираётганлиги муносабати билан ВДР Ташқи ишлар министрлигининг вакили баёнот берди. Бу баёнотда ташқи ишлар министрлигининг вакили ана шу уруш ҳаракатларини қатъиян қоралаб, Шимолий Вьетнам портларини миналашни дарҳол тўхтатишни, бомбардимон қилиш ва ўққа тутишни, шунингдек, ВДР нинг суверенитети ва хавфсизлигига дахл қилувчи бошқа барча ҳаракатларни тўхтатишни АҚШдан талаб этади.

Вьетнам информация агентлигининг хабар беришича, ВДР ҳимоячилари 4 июнда Американинг яна бир самолётини уриб туширдилар.

ХАНОЙ. 5 июнь. (ТАСС). Камбоджадан хабар беришларича, ватанпарвар кучлар сўнгги кунларда Свайриенг шаҳри атрофида душман позицияларини ўққа тутмоқдалар. Пномпендан 32 километр жанубдаги душман позициялари ҳам ватанпарварларнинг ўқи остида турибди. Пномпень қўшинлари пойтахтдан 48 километр ғарби-жанубда жойлашган Кайроунг пунктини ташлаб кетишга мажбур бўлдилар.

„ФАНТОМ" ҚУЛАБ ТУШДИ

ВАШИНГТОН, 5. Виржиния штатида АҚШ ҳарбий-ҳаво кучларининг «Фантом» типидаги қирувчи-бомбардимончи самолёти қулаб тушиб парчаланди. Учувчи ҳалок бўлди.

Серқуёш республикамизда

ЗАРАФШОНДА ТЕМИР-БЕТОН ДАРВОЗАЛАР

ЗАРАФШОНДА тўртинчи катта гидротехника узели — Оққорадарё узели қуриб битказилди. Бу ирригация комплекси Оқ дарё билан Қора дарёга айриладиган жойда ўрнаштирилди. Бу ердаги 11 та қулоғи бўлган тўғон ҳар секундда 800 куб метргача сув ўтказа олади.

Гидроузел Зарафшонда неча ўнлаб эски содда қулоқларни тугатишга имкон беради ва Самарқанд областидаги тўртта районнинг 120 минг гектар пахтазорини сувга сероб қилади.

ЁДГОРХОНДАН БЕШ МИНГ КЎЙЛАК СОВҒА

ГУЛИСТОН. Гулистон районидаги «Қизил Шарқ» колхозининг пиллачиси Ёдгорхон Мадорипова ўз хўжалиги пиллачилари орасидаги мусобақада биринчиликни қўлдан бермай келмоқда. Бу йил у ҳар қути қурт уруғидан бир юз йигирма килограмм юқори сифатли пилла олди.

— Ўттиз йилдан бери қурт тутаман, дейди Ёдгорхон опа. — Шунинг учун ҳам мўл пилла ҳосили олиш учун тажрибанинг ўзи кифоя қилмаслигини биламан. Хосилим мўл бўлсин, деган киши кўп меҳнат сарфлаши керак.

Бу йилги баҳор кечикиб, совуқ келганлигидан, пилла боқиш муддатлари чўзилиб кетди. Ҳар бир пиллачи қуртни асраш ва боқиш режимини ўзгартиришга мажбур бўлди. Бу ўзгартишлар эса пилла қуртларига унчалик ёқмади. Ёдгорхон опа қуртларни нобуд қилмай боқиш учун қўлидан келган ҳамма ишни қилди: хоналарга қатиқ пуркади, пенициллин сепди, хуллас, ўзига топширилган қуртни омон сақлаб қолиб, авайлаб парвариш қилди.

Ўтган ўттиз йил давомида Ё. Мадорипова давлатга тўрт тоннадан ортиқ пилла топширди. Бу пилладан саноат беш минг кўйлаклик шойи газлама тўқиб чиқарди.

Ёдгорхон опа ўз тажрибаси ва маҳоратини ёшларга бажонудил ўргатмоқда. У тайёрлаб чиқарган шогирдларидан йигирмадан ортиқ киши ҳозир Сирдарё областида пиллачилик усталари бўлиб етишдилар.

ДАЛАЛАРНИНГ ТУНГИ ХЎЖАЙИНЛАРИ

ВОДИЛ (Фарғона области). Кеч кириши биланоқ бепоён далаларда йилтираб турган сон—саноқсиз нуқталар пайдо бўлади. Фарғона район Хамроқул Турсунқулов номли колхоз сувчилари ғўза суғоришга киришадилар. Хўжаликдаги бу ишни ҳозир 116 тажрибали пахтакор бажармоқда. Улар орасида Тойлоқ Жўраев, Холиқ Хакимов, Ҳайитмат Турдиматов ва бошқалар жуда яхши ишламоқдалар.

— Ғўзани тунда суғориш сифатини агроном, правление аъзолари ва партия бюроси қаттиқ назорат қилиб турибди, дейди колхоз раиси Абдумалик Алимов, «даланинг тунги хўжайинлари»га иссиқ таом етказиб берилмоқда. Ҳамма сувчилар резина этик ва фонар билан таъминланган. Меҳнат ҳақи ошириб белгиланган.

БУҒ НЕФТЬ ОҚИМИНИ КЎПАЙТИРДИ

БЎСТОН нефть конида нефть қатламига юксак босимли буғ ҳайдайдиган Ўрта Осиёда биринчи кўчма генератор установкаси ишлай бошлади.

Установка бир соатда температураси 300 градусга борадиган тўрт тонна буғ ҳосил қилади ва уни 120 атмосфера босим билан қудиққа ҳайдайди. Шу буғ нефтни суюлтиради ва уни ер ости жинсларига ёпишқоқлилигини озайтиради. Бу нарса ер бағридан нефть тортиб чиқаришни кўпайтиришга имкон беради.

Қудуқларидан тортиладиган нефти камайиб қолган ҳамма эски нефть конлари шундай установкалар билан таъминланади.

(ЎзТАГ).

ЁЗ ГАШТИНИ СУРИНГ

Ўлкамизда сўлим ёз бошланди. Тоғ бағридаги оромгоҳлар, соя-салқин хиёбонлар, зилол анҳор қирғоқлари бундан буён одамлар билан гавжум бўлиб бораверади. Ўтган йили санаторийларда ва дам олиш уйларида салкам 50 минг аҳоли ҳордиқ чиқариб, ўз саломатлигини мустаҳкамлаган эди. Бу йил оромгоҳлар қучоғи яна ҳам кенгайди. Янгидан очилаётган соғломлаштириш лагерлари, дам олиш уйлари ҳа демай ишчи ва хизматчиларни, ўқувчи ва студентларни ўз бағрига олади.

— Дастлабки ҳисоб-китобларга қараганда мавжуд санаторийларда 16456 киши, дам олиш уйларида 40 минг киши, туристик базаларда 6145 киши ҳордиқ чиқариши керак, — дейди область касаба союзлари Совети инструктори Хушмурод Бойқобилов. Меҳнат отпускасини олган ишчиларнинг дастлабки группалари дам олишга жўнаб кетдилар. Уларга касаба союз йўли билан бепул ёки арзонлаштирилган йўлланмалар тақдим этилди.

Чирчиқ электрохимия комбинати маъмурияти кимёгарларнинг мазмунли дам олишлари устида алоҳида қайғурмоқда. Комбинатнинг мавжуд дам олиш уйларида ҳар йили юзлаб ишчилар ёзни соз ўтказмоқдалар. Бу йил Оқтошда яна юз ўринли дам олиш уйи очилди. Бу ерда ҳордиқ чиқариш учун зарур бўлган барча шароитлар муҳайё қилинган. Комбинат бадиий ҳаваскорлари дам олувчилар ҳузурида тез-тез бўлиб, қизиқарли программада концертлар қўйиб беришади.

«Средазнефтегазстрой» трести бинокорларидан бир группаси бу йил ўз ёзги отпускаларини Иссиққўлда ўтказишади. Трест маблағи ҳисобига Иссиққўлда 120 ўринли дам олиш уйи қурилди. Олмалиқ химия замоди қурган оромгоҳ ҳам ишчиларни ўз бағрига чорламоқда.

Кейинги йилларда қишлоқ хўжалиги ходимларининг намунали дам олишлари учун ҳам зарур бўлган шароитлар яратиб берилмоқда. Ҳозирги пайтда Оққўрғон районидаги Ленин номли, Бўка районидаги «Ленинизм», Юқори Чирчиқ районидаги «Политотдел», Калинин районидаги «Ўзбекистон ССР 40 йиллиги» колхози ва бошқа бир қатор илғор хўжаликлар ўз дам олиш уйларига эгадирлар. Колхозчилар меҳнатдан бўш пайтларида бу оромгоҳларда бўлиб, ҳордиқ чиқарадилар, врачлар назоратида бўладилар. Ҳозирча ўнта колхозда шундай дам олиш уйлари ишлаб турибди. Бундан буён оромгоҳларни янада кўпайтириш тадбирлари ишлаб чиқилмоқда.

Бўстонлиқ районининг тоғлиқ участкаларида ва Чимён ён бағриларида пионер ва ўқувчиларнинг дам олишлари учун ҳам зарур шароитлар яратиб берилган. Областимизнинг хушманзара жойларида 75 та пионер лагери ишлаб турибди. Бу оромгоҳларда ёз давомида 73 минг пионер дам олади. Бундан ташқари колхозлараро қурилган пионер лагерлари ҳам ёз бўйи ўқувчилар билан гавжум бўлади. Бекобод, Оққўрғон, Оржоникидзе районлараро қурилган лагерларда 2160 ўқувчи ҳордиқ чиқаради. Бевосита колхозларнинг ўзидаги пионер лагерларида эса 8380 бола дам олади.

Чимёнда ташкил қилинган туристик базага юқори синф ўқувчилари таклиф қилинади. Бу базада ҳар сменада 500 ўқувчи дам олиб, жисмоний жиҳатдан чиниқиши мумкин. Базада ҳар йили ёш спортчиларнинг мусобақалари бўлиб туради. Ғолиблар турли хил эсдалик буюмлари билан рағбатланадилар.

Область касаба союзлари Совети пионер лагерлари ва дам олиш уйларида хизмат қиладиган инструкторлар малакасини ошириш ва уларга тегишли йўл-йўриқлар бериш мақсадида яқинда 3 кунлик семинар ташкил қилди. Семинарда бу йил дам олувчилар орасида бажарилиши лозим бўлган ташкилий-тарбиявий, оммавий-сиёсий иш планлари белгиланди.

Ёзнинг гашти ўзгача бўлади. 11 ой меҳнатдан сўнг ўз отпускангизни ўлкамизнинг сўлим оромгоҳлари ва хушманзара жойларида ўтказинг. Яхши дам меҳнатга ҳамдам дейишади. Ёзда мириқиб дам олсангиз, йил бўйи ишингиз баракали бўлади.

З. МУҲАММАДЖОНОВ.

ФОТО ЛАВҲАЛАР

ТОШКЕНТ тўқимачилар саройи қошидаги халқ рақс ансамбли коллективи ўзларининг изланиши ва ижрочилик маҳоратлари билан томошабинлар олқишига сазовор бўлиб келмоқда. Суратда: ансамбль раққосалари «Гўзал» рақсини ижро этишмоқда.

Б. МАНСУРОВ фотоси.

●

ТУРКИСТОНЛИК чегарачилар ўз постларида ҳушёр туришибди. Яшил фуражкали бу жангчилар биринчи класс техника ҳамда замонавий қурол билан қуролланганлар. Жануб жангчилари ўз маҳоратларини мунтазам ошириб боришади. Улар орасида кўплаб комсомол аъзолари бор. Суратда: чегарачи комсомоллар Валерий Пижов ва Александр Романенко старший сержант, коммунист Сергей Лушенко раҳбарлигида теплоход таможнясини ўрганишмоқда.

В. Лейзерович фотоси.

(ЎзТАГ).

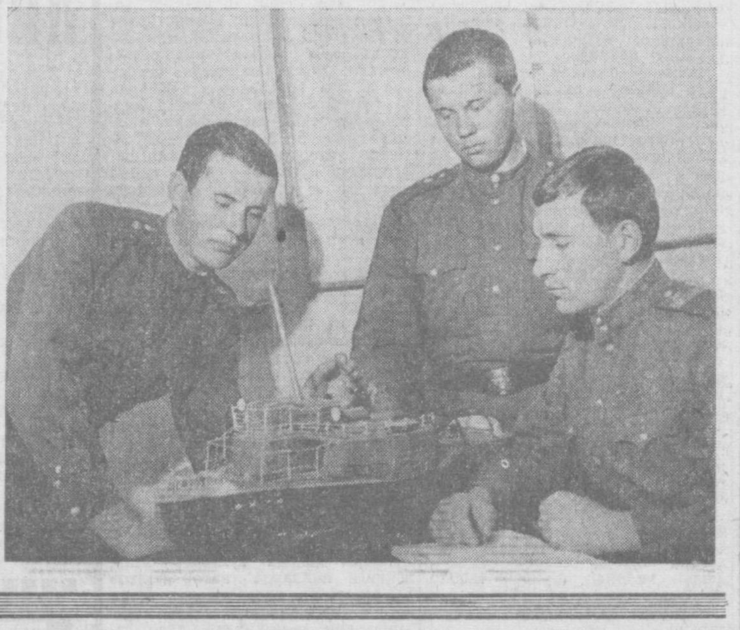

ДАМ ОЛИШ КУНИ САЁҲАТЛАРИ

Ўзбекистон пойтахтининг минглаб аҳолиси ўтган дам олиш кунлари тоғ посёлкалари, теракзорлар ва арча ўрмонлари орқали ғарбий тянь-шань бўйлаб саёҳат қилдилар. Улар гўзал тоғ шалолари олдида дам олдилар, ўрмон хўжаликларида бўлдилар, қояларга ўйиб ишланган қадимий расмлар билан танишдилар.

Трактор ва авиация заводлари, тўқимачилик комбинати ва Тошкентдаги бошқа корхоналар ишчи-хизматчиларининг катта группаси дам олиш кунларини Чорвоқ сув омборида, хушманзара «Хумсон» манзилгоҳида ўтказдилар. Тошкентдаги олий ўқув юртларининг ва техникумларнинг студентлари, шунингдек, лойиҳа ва конструкторлик бюроларининг ходимлари барча қулайликларга эга бўлган автобусларда Самарқанд шаҳрига саёҳат қилдилар. Улар қадимий шаҳарнинг архитектура ёдгорликларини томоша қилдилар, янги районларни бориб кўрдилар.

Республика пойтахтида эса шу кунларда Чирчиқ, Оҳангарон, Бекобод ва пойтахт областидаги бошқа саноат шаҳарларининг меҳнатчилари дам олишди. Улар Тошкент денгизида чўмилдилар, Ўзбекистон ССР халқ хўжалиги ютуқлари виставкасида бўлдилар, кечқурун эса театрлар ва паркларда истироҳат қилдилар.

Ўзбекистон пойтахтининг бир неча юз минг аҳолиси бу йил ўзининг ҳафталик дам олиш кунларини «шанба-якшанба кун саёҳатларида» ўтказадилар. Бу саҳёатларни олдиндан тузиб қўйилган шартномалар бўйича Тошкент туризм ва экскурсиялар бюроси ўтказади.

ТЕАТР ОТАЛИҒИДА

Қишлоқ маданият ўчоқларига оталиқ ёрдами кўрсатиш театр ва концерт ташкилотларининг муҳим бурчларидан бири бўлиб қолди.

Ҳамза номли Ленин орденли ўзбек Давлат академик драма театри бу соҳада бошқаларга айниқса намуна бўлмоқда. Севимли театр ёрдами билан жойларда кўплаб ёш актёрлар студиялари очилди.

Ижодий коллектив бирнеча йилдан бери Оржоникидзе районидаги «Қибрай» маданият уйига оталиқ қилиб келмоқда. Бу ерда ташкил этилган тўгараклар актёрлар ташаббуси билан ўз фаолиятларини кенгайтириб юборди.

Бу ибратли иши учун театр Ўзбекистон касаба союзлари республика Совети ва Ўзбекистон ССР Маданият министрлиги томонидан муносиб тақдирланди.

СТУДЕНТЛАР ДЕСАНТИ

Тошкент бинокорлик техникумининг студентлар отряди республикада биринчи бўлиб қурилиш ишларига киришиб кетди.

Шу ўқув юртининг 40 та ёш ташаббусчиси ёзги каникулларини Бутуниттифоқ зарбдор комсомол қурилиши-Қарши чўлида ўтказишга қарор қилди. Улар магистрал канал тубига бетон ётқизишдан иборат ишни бажарадилар.

Республика студентларидан 25 мингдан ошиқ киши имтиҳон сессияси тугагач қурилишларга жўнаб кетади. Улар Мирзачўл қўриқ ерини ўзлаштиришда, Сурхон-Шеробод массивида, Сирдарё ГРЭси, Андижон сув омбори, Туямўйин гидроузелини қуришда ва республиканинг бошқа энг муҳим қурилишларида меҳнат қиладилар. Минг-минглаб ёш шижоаткорлар Урал, Сибирь ва Приморье ўлкасидаги қурилишларга жўнаб кетадилар. (ЎзТАГ).

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ»ГА ОБУНА БЎЛДИНГИЗМИ? ҲУРМАТЛИ ГАЗЕТХОНЛАР!

1972 йилнинг иккинчи ярми учун «ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ»га обуна бўлишни унутманг.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ»ни мунтазам олиб туришда узилишга йўл қўймаслик учун йилнинг иккинчи ярмига ўз вақтида обуна бўлиш лозим.

Газетага ҳамма алоқа бўлимларида ёзилиш мумкин.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» газетасига ёзилингиз, уни мунтазам ўқиб борингиз!

● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ

ОММАВИЙЛИК ШИОРИ ОСТИДА

ОБЛАСТЬ ФИЗКУЛЬТУРА ВА СПОРТ КОМИТЕТИ РАИСИ Н. ЖАЛОЛОВ ҲИКОЯ ҚИЛАДИ

Саломатлик гарови бўлган физкультура ва спорт областимизда тобора кенг қулоч ёймоқда. Тошкент область физкультура ташкилотлари партия ва совет органлари раҳбарлигида, касаба союз ва комсомол ташкилотларининг актив иштирокида партия ва ҳукуматимизнинг мамлакатимизда физкультура ва спорт ишларини янада ривожлантириш тўғрисидаги қарорларини амалга ошириш борасида катта ишлар қилмоқда.

Областда 1080 қуйи физкультура коллективи мавжуд бўлиб, унинг сафига 205 минг физкультурачи бирлашган. 36 мингдан зиёд разрядли спортчилар тўгаракларда спортнинг у ёки бу тури бўйича шуғулланмоқдалар, мусобақаларда иштирок этиб маҳоратларини оширмоқдалар. Ана шу разрядлиларнинг юздан ортиғи СССР спорт мастери ва халқаро классдаги спорт мастери, рекордчи ва чемпионлардир.

Кейинги кезларда область спорт ҳаётида катта силжишлар бўлди. Спортчиларнинг маҳорати ошди, жисмоний тарбия ва спорт машғулотларига ёшлар, айниқса маҳаллий миллат қизлари жалб этилабошланди. Фақат ўтган бир йил мобайнида физкультурачилар сони 5 минг кишига ортди. Область рекордлар жадвалига 40 дан ортиқ ўзгартиришлар киритилди. Бу рекордларнинг айримлари республиканинг рекордлари ҳамдир. Қишлоқ спортчиларининг қўлга киритган ютуқларини ҳам таъкидлаб ўтиш керак. Улар республика биринчиликларида иштирок этиб, классик кураш, велосипед, волейбол, енгил атлетика, оғир атлетика ва бошқа турларда биринчи ўринни эгаллашди. Областимизда шундай қуйи физкультура коллективлари борки, уларнинг иши республикадаги кўплаб физкультура коллективларига ҳар жиҳатдан ўрнак бўла олади. Калинин районидаги «Ўзбекистон ССР 40 йиллиги», Оққўрғон районидаги «Ўзбекистон ССР беш йиллиги», Олмалиқ тоғ-металлургия комбинати, Бекобод цемент комбинати, Чирчиқдаги 10-мактаб ва Бекободдаги 10-мактаб физкультура коллективлари ана шундай илғорлардан ҳисобланади. Бу коллективларда оммавийлик ассосий шиор қилиб олинган.

Областимизда спорт ривожланаётгани ва физкультурачиларнинг маҳорати ўсаётганлигини республика терма командаларида областимиз вакиллари сони ортаётганлигидан ҳам билса бўлади. СССР халқлари V спартакиадасида Ўзбекистон вакиллари орасида областимизнинг 50 дан ортиқ спортчиси иштирок этди. Булар — спорт мастерлари оғир атлетикачилар В. Лигай, А. Пивоваров, велосипедчилар В. Семенев, В. Смирнов ва А. Жарков, баскетболчилар А. Кравчук ҳамда Ю. Попов, қўл тўпи усталари М. Ортиқова ва Л. Жукова, енгил атлетикачилар Я. Ёқубов, З. Муртазина, Л. Жукова, З. Дубова ва бошқалардир. Шунингдек, эшкак эшувчилар, гимнастикачилар, волейболчилар ҳам терма команда составига киритилди.

Малакали ва олий маълумотли кадрларга эга бўлмай туриб, физкультура ва спортни ривожлантириб бўлмаслигини яхши тушунган областимиз физкультура ташкилотлари кадрларни танлаш ва жой-жойига қўйишга эътибор бермоқдалар. 1968 йилда областда 800 га яқин физкультура ходими ишлаган ва унинг ярми олий маълумотли бўлган бўлса, бугунги кунда 1132 физкультура ходими спортчилар билан машғулотлар олиб бормоқда, буларнинг 750 га яқини олий махсус маълумот эгасидир.

Областда спорт иншоотлари, ҳавзалар, заллар, баскетбол, волейбол, футбол майдонлари қурилиши тубдан яхшиланмоқда. Бугунги кунда спортчиларимиз ихтиёрида 1800 дан зиёд спорт иншоотлари бор.

Областимиз спортчилари «Правда» газетаси ва Майна Ҳасанова соврини учун енгил атлетикачилар кроссларида, «Катта Чимён» соврини учун чанғи мусобақаларида қатнашиб, барча областлар орасида кучлилигини намойиш этмоқда. Республика миқёсидаги кўпгина мусобақаларда область вакиллари фақат Тошкент шаҳар командасидан кейин қолиб, фахрли иккинчи ўринни эгаллаб келмоқдалар. Область физкультура ташкилотлари область комсомол комитети билан ҳамкорликда спортни оммавий тус олдириш борасидаги амалга ошириб келаётган ишлари учун Ўзбекистон ССР Министрлар Советги ҳузуридаги физкультура ва спорт комитети Кўчма Қизил байроғини бир неча бор қўлга киритишга муваффақ бўлган.

Меҳнат-мудофаага тайёр (ГТО) комплексига норматив топшириш ишларини ҳам жонлантириб юбордик. Янги комплекс жорий этилганига хали унчалик кўп вақт бўлмаган бўлсада уюшқоқлик билан иш олиб борилаётганлиги туфайли кўпгина қуйи физкультура коллективларида тўрт-беш спорт тури бўйича спортчилар имтиҳондан ўтдилар. Бу иш айниқса Чирчиқдаги Электрохимия комбинати, ўтга чидамли ва қаттиқ қотишмалар комбинати, шунингдек «Политотдел», «Қизил Ўзбекистон» колхозлари яхши йўлга қўйилган.

Яқинда область партия комитети ва область ижроия комитетининг қўшма мажлиси бўлди. Шаҳар, район физкультура ва спорт комитетлари раҳбарлари, «Пахтакор» кўнгилли қишлоқ спорт жамиятлари раислари, болалар спорт мактаблари директорлари, спорт инструкторлари иштирокида ўтказилган бу семинар-кенгашда ГТО комплексига норматив топшириш ишлари кўриб чиқилди ва зарур тадбирлар белгиланди.

Лекин ҳали физкультура ва спортга иккинчи даражали иш деб қараётган ташкилотлар ҳам йўқ эмас. Айрим хўжаликлар ва районларда саломатлик гарови бўлган спортга етарли эътибор берилмай келинмоқда. Бу ҳол айниқса Янгийўл, Калинин, Бўка, Ўрта Чирчиқ районларида яққол кўзга ташланади. Бу районларда спортчилар аҳолининг атиги 9—12 процентини ташкил этади, холос. Айрим физкультура ташкилоти ва районларида кураш, чавандозлик сингари миллий спорт турларига етарли эътибор берилмай келиняпти.

Областимиз физкультура ташкилотлари ана шу камчиликларни бартараф этиш, спорт иншоотларини кескин кўпайтириш ва аҳволини яхшилаш, ёшларни спортга оммавий жалб этиш, физкультура харакатидаги барча ишларни жонлантириш, мураббий тренерлар масъулиятини ошириш, қўлга киритилган ютуқларни мустаҳкамлаш учун бутун билим ва тажрибаларини ишга соладилар, деган умиддамиз. Областимиз физкультурачилари бундан кейин ҳам республикада энг пешқадам ва кучли коллективлардан бири бўлиб қолиш учун, спорт маҳорати чўққисини забт этиш учун ҳаракат қилаверадилар.

ФИНАЛЧИЛАР АНИҚЛАНДИ

Олимпиада футбол турнирида иштирок этувчи 16 финалчининг ҳаммаси аниқланди. Булар Бирма, Бразилия, Венгрия, Гана, ГДР, Дания, Колумбия, Малайзия, Марокаш, Мексика, СССР, Судан, АҚШ, Польша, ГФР ҳамда қўшимча учинчи ўйинда КХДР футболчиларини 2:0 ҳисобида енган Эрон командасидир. Финалчилар 11 июнда чек ташлашиб группаларга бўлинади. 27 августда олимпиада турнири бошланади.

ГАПРИНДАШВИЛИНИНГ ҒАЛАБАСИ ЯҚИН

Жаҳон биринчилиги учун Гаприндашвили-Кушнир ўртасидаги мусобақада тўққиз ўйиндан сўнг ҳисоб 6:3 бўлиб турибди. Ўнинчи ўйин Гаприндашвилининг қўли баланд ҳолда кечиктирилди. Жаҳон чемпиони ўз номини сақлаб қолиш учун яна 2 очко олса кифоя.

ЧИРЧИҚ БАСКЕТБОЛЧИЛАРИ ЮТУҒИ

Нукус шаҳрида баскетболчи аёллар ўртасида иккинчи группа командалари ўртасида бўлган мусобақа Чирчиқнинг «Сплав» спорт клуби қизлари ютуғи билан тугади. Улар беш учрашувнинг ҳаммасини ғалаба билан якунладилар. Чирчиқ қаттиқ қотишмалар ва ўтга чидамли металлар комбинатининг баскетболчи қизлари келгуси йили биринчи группада иштирок этиш ҳуқуқига эга бўлишди. Бу — пойтахт области баскетболчиларининг катта муваффақиятидир.

Т. СИХАРУЛИДЗЕ.

Редактор
А. ИСМОИЛОВ.

Реклама ва эълонлар

ТВ

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

12.30 дан — Москва кўрсатади.

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

17.55 — Кўрсатувлар программаси, 18.00 — Болалар учун концерт (ўзбек тилида).

Рус тилида: 18.30 — «Замондошимиз». Телеочерк, 18.50 — «Ахборот» информацион программаси.

Ўзбек тилида: 19.10 — «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Студентлик олтин даврим», 20.05 — Уриз Керменчикли куйлайди, 20.45 — Шеърият мухлисларига. Зоҳиджон ОБИДОВ шеърлари, 21.00 — «Ахборот» информацион программаси, 21.20 — «Рақслар гулдастаси». Юлдуз ИСМАТОВА. 21.50 — Миллионлар ленинча университети, 22.10 — «Она ва хоккей». Телевизион ҳужжатли фильм (рус тилида).

22.30 дан — Москва кўрсатади. 23.00 — Рангли телевидение. Футбол бўйича халқаро учрашув. СССР—БОЛГАРИЯ терма командаси. В. И. Ленин номли стадиондан олиб кўрсатилади.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

18.05 дан — Москва кўрсатади. ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

22.30 — Бадиий фильм (ўзбек тилида).

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

Ўзбек тилида: 20.00 — Илмий-техника тараққиёти учун. 20.30— «Монголия — менинг диёрим» (ҳужжатли фильм), 21.45 — Врач маслаҳати, 21.55 — Инсонларга бахт ато этсин (телевизион фильм).

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 7/VI да Хореография билим юрти ўқувчиларининг концерти (кундузи). Севилья сартароши.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 7/VI да Ажаб савдолар, 8/VI да Ёшликда берган кўнгил, 9/VI да Лақма.

КИНО

ҚИШКИ БИНОДА

Ромео ва Жульетта (2 серия) — «ЧАЙКА» «СПУТНИК», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ», «МОСКВА» (кундуз ва кечқурун).

Республика мулки.. — «ЎЗБЕКИСТОН», «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ», «ДРУЖБА» (кундуз ва кечқурун).

Запасдаги офицер—«ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Рошфорлик қизлар — ҲАМЗА номли (кундуз ва кечқурун).

Уч мушкетёр — САНЪАТ САРОЙИ (кундуз ва кечқурун).

Кеча, бугун ва доимо—«КЎКЧА» (кундуз ва кечқурун).

Эль Греко — «ВОСТОК» (кундуз ва кечқурун).

Қор маликасининг юриши — «МОСКВА» (кеч соат 9.45 минутда), НАВОИЙ номли (кундуз ва кечқурун).

19 июнь кундуз соат 2 да Ўзбекистон ССР Фанлар академияси Биология фанлари бўлимининг ботаника ихтисослиги бўйича бирлашган илмий совет кенгаши (Ф. Хўжаев кўчаси, 28-уй)да биология фанлари кандидати илмий даражасини олиш учун.

Д. М. БОБОЕВ: «Пахтанинг ҳар хил географик шароитларда ўзгарувчанлиги» деган темада;

Г. НЕЪМАТОВ: «Пахта илдиз системаси ривожланиши ва унинг физиологик фаолиятига озиқланиш шароитининг таъсири» деган темада

ДИССЕРТАЦИЯ ЁҚЛАЙДИЛАР

Диссертациялар билан Академия кутубхонаси (А. Тўқаев кўчаси, 1-уй)да танишиш мумкин.

20 июнь кундуз соат 13 да Тошкент қишлоқ хўжалик институти ўсимликларни ҳимоя қилиш ва ипакчилик факультетининг илмий совет кенгаши (60-аудитория)да қишлоқ хўжалик фанлари кандидати илмий даражасини олиш учун

Р. Х. ҒОФУРОВ: «Ўзбекистонда мош ўсимлигининг касалликлари ва уларга қарши кураш чоралари» деган темада;

Н. С. БОРИСОВ: «Тошкент областидаги каноп ўсимлигининг касалликлари ва уларга қарши кураш чоралари» деган темада;

ДИССЕРТАЦИЯ ЁҚЛАЙДИЛАР

Диссертациялар билан институт кутубхонаси (Оржоникидзе райони, 4-алоқа бўлими)да танишиш мумкин.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри.

ИНДЕКС 64697.
Р — 04251 Б.1764.